

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREJNISTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Stratosferna letalca v Ljubljani

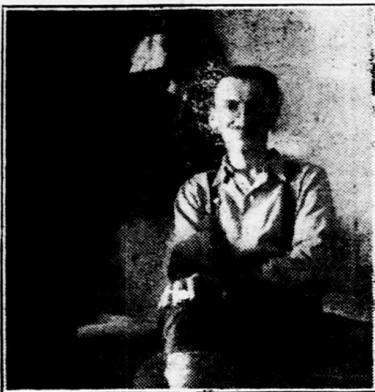
Prispela sta šele ob eni ponoči — Danes ostaneta še pri nas, jutri se pa odpeljeta v Zagreb in z aeroplanom na Dunaj

Ljubljana, 21. avgusta. Kmalu po 19. so se snoči začeli pred magistratom zbirati ljubljanci k sprejemu belgijskih znanstvenikov. Prvotno je bil njihov prihod napovedan za 20. uro, ker pa je prof. Cosyns še enkrat pregledal v Petrovcih vagona, v kateri so natovorili balon in gondolo, se je njihov odhod iz Petrovcev zakasnil in so zato od tam javili, da pridejo v Ljubljano šele okoli 22. Na trgu pred magistratom se je zbralo več tisoč ljudi, na stopnišču pred mestno hišo pa so čakali zastopniki mestne občine, oblasti in raznih korporacij. Tu sta bila nameščena tudi dva mikrofona ljubljanske radio-postaje, s katero so bile zvezane tudi vse jugoslovenske postaje ter Bruselj in Dunaj.

nega balkona spregovoril ljubljancem nekaj besed prof. Cosyns, njegove besede pa bodo tolmачili zastopniki Aerokluba. Ob 21. bo sledila intimna večerja, ki jo priredi Aeroklub v prostorih Avtokluba v Kazini. Poleg prof. Cosynsa in van der Elsta bodo navzoči samo zastopniki Aerokluba in Avtokluba ter od univerze profesorji dr. Samec, dr. Rebek, dr. Melik in dr. Reja.

Znanstvenika zapustita Ljubljano jutri popoldne. Prvotno sta hotela odleteti z aeroplanom v Celovec in dalje na Dunaj, pa sta morala to namero opustiti, ker odhaja v to smer aeroplan samo dvakrat na teden. Tako se odpeljeta belgijska znanstvenika v Zagreb, in dalje z aeroplanom na Dunaj.

mečesar povedati, ker bo trajalo precej časa, da bodo pregledali vse aparate. Intervju je trajal 10 minut.

Cosyns v čakalnici v Petrovcih

Čestitka belgijskega kralja

Bruselj, 21. avgusta. AA. Nj. Vel. kralj Leopold je poslal belgijskemu znanstveniku Cosynsu v Petrovce naslednjo brzojavko:

Iskreno čestitam vam in Van der Elstu na sijajnem uspehu, ki sta ga dosegla s svojim poletom v stratosfero. Ta sijajni znanstveni podvig dela čast naši domovini. — Leopold.

Poincare o francoski politiki

Pariz, 21. avgusta. AA. Iz Sampignya poročajo, da je bivši predsednik francoske republike Raymond Poincare proslavil včeraj na svojem posvetu 74 letni rojstni dan. Proslavi v intimnem krogu je prisostvoval tudi sedanji predsednik republike Lebrun. Poincareja je obiskala delegacija sampignjske občine, ki mu je čestitala k 74 rojstnemu dnevu.

Poincare je izjavil poročevalcu pariškega »Figara«: Popolnoma zaupam Doumerguejevi vladi in spretnosti zunanega ministra. Dejstvo je, da je Barthou s svojim pomembnim delom v zunanem ministertvu obnovil prišne stike s prijateljskimi državami. Polozaj, ki je bil februarja zelo resen, se je popravil. Zdad ni časa, da bi prekiniteli politično premirje. Posledica razpadanja sedanje nacionalne unije bi bile resne. Sedaj ni druge rešitve kakor nujnost nacionalne vlade.

Švica proti sprejemu Rusije v DN

Pariz, 21. avgusta. AA. Iz Zeneve poročajo, da je švicarsko časopisje v glavnem proti sprejemu Rusije v Društvo narodov. »Journal de Geneve« pravi med drugim, da bi Društvo narodov s sprejemom Rusije v svoje vrste storilo nepopravljivo napako. Švica bi morala v tem primeru odkloniti odgovornost za posledice. Društvo narodov bi sprejelo v svoje vrste državo, ki je krčila razne mirovne pogodbe in ki sravnostno izkorišča svoje zaveznike. Takša država ne spada v Društvo narodov in njen sprejem ne bi bil v skladu s poslanstvom DN. Švica bo zaradi tega glasovala proti sprejemu.

Zločinski register VMRO

Sofija, 21. avgusta. AA. Lani 16. julija so v sofijskem predmestju Gornji Ozanec našli na pol strohnelo truplo, ki mu na sofijske policije dostojni mogla določiti identiteto.

Pred dnevi se je državnemu tožniku okrožnega sodišča v Sofiji prijavila neka ženska in izjavila, da gre za njenega moža, ki je bil Makedonec. Spoznala je svojega moža po slikah, ki so jih tedaj objavili listi. Teza pa policiji ni hotela prijaviti iz bojazni pred osebo VMRO. Ubiti Makedonec je bil rodom iz Newrokopa. Njegovega imena policija še noče izdati zaradi preiskave.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza
Devize: Amsterdam 2301.24—2312.60, Berlin 1341.90—1352.60, Bruselj 798.02—801.96, Curih 1108.35—1112.86, London 170.50—172.10, New York 3330.50—3358.76, Paris 223.93—225.06, Praga 141.01—141.87, Trst 291.01—293.41 (premija 26.5%). Avstrijski šilling v privatnem kliringu 8—8.10.
INOZEMSKÉ BORZE
Curih. Paris 20.2050, London 15.4176, New York 303, Bruselj 72, Milan 26.30, Madrid 41.90, Amsterdam 207.6250, Berlin 121.25, Dunaj 56.90, Praga 12.73, Varšava 57.90, Bukarešta 3.06.

Sestanek v Florenci

Obisk avstrijskega kancelarja pri Mussoliniju naj potrdi nadaljevanje Dollfussove politike

Florenca, 21. avgusta. AA. Semkaj je prispel ob 10. dopoldne avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg. Po zadrževanju dobro poučenih italijanskih krogov se bodo njegovi razgovori z Mussolinijem nanašali v glavnem na popolno ohranitev avstrijske neodvisnosti in na ukrep za gospodarsko obnovo te države. Razen tega ni izključeno, da skleneta Avstrija in Italija pri tej priliki trajno vojaško pogodbo v obliki pakta o vzajemni pomoči.

Dunaj, 21. avgusta. O sestanku Mussolinija in dr. Schuschnigga v Florenci pravijo dunajski listi, da ne bo prinesel nobenih presenečenj, ker ima samo potrditi smer politike Dollfussa. »Wiener Zeitung« piše med drugim: Sestanek italijanskega ministrskega predsednika in dr. Schuschnigga bo brezdvomno prinesel nove vidne dokaze, kako so se poglabili prijateljski odnosi med obema državama in kako sta se zblížala oba naroda. Italija je za neodvisnost in svobodo Avstrije

doprinesla vetike žrtve. Avstrijsko prebivalstvo zna ceniti važnost tega dejstva ter pošilja po svojem kancelarju italijanskemu narodu pozdrave in zahvalo.

»Reichspost« piše: Šef avstrijske vlade se bo v Florenci srečal ne samo z voditeljem Italije, temveč tudi s svojim prijateljem. Dr. Schuschnigg je prevzel misijo dr. Dollfussa z ugotovitvijo, da pomeni njegov posej pri šefu italijanske vlade nadaljevanje poti, po kateri je hodil dr. Dollfus.

Rimski poročevalec »Reichspost« poudarja v izjavi za merodajnega mesta, da se v Italiji zavedajo, da bi italijansko-francoski sporazum o Avstriji pomenil korak v naprej k boljšemu italijansko-francoskemu sodelovanju, tako da bi mogla Avstrija biti most za večjo evropsko pomirjenje. Sestanek v Florenci bo pomenil korak naprej v zgodovini in razvoju italijansko-francoskega prijateljstva, kakor tudi v konsolidaciji evropskega miru.

Kozmos, ljutomerčan, kranjske klobase

Kako so ljubljanci snoči pričakovali stratosferna letalca prof. Cosynsa in njegovega spremljevalca

Ljubljana, 21. avgusta. Vse to je danes aktualno, ko piše reporter neoficijelno poročilo o sprejemu stratosfernih junakov v Ljubljani. Ves svet je poslušal ta sprejem, ves svet je drhtel in bojazni, da se znanstvenikom ni zgodilo kaj strašnega, kajti Balkan... Kdove, kje je Prekmurje, morda nekje v centralni Afriki, in Ljubljana je nekakšno arabsko ime. Stratosfera je mnogo bolj popularna kot Ljubljana in nič nam ne pomaga sklicevati se na svetovno slavo kranjskih klobas.

V Ljubljani smo pa vendar svetovnjaki in imamo v mezinu vse sfere, poznamo Piccarda malodane osebo — ta ali oni je pasel z njim krave —, Cosynsu smo pa skoraj vsi v sorodu. Vsi, ki se pišejo Kozinc ali Kozinus — ne Sinus, so se snoči javno hvallili s tem. In seveda smo znali vsi kar čez noč francosko, nekde jezik je belgijski. Vsa Ljubljana je bila na nogah, kot v tistih dobrih časih, ko nas je obiskal Stroheneider. V Ljubljani hodimo spat najpogosteje ob 9. (zvečer, časih pa tudi zjutraj), snoči pa ni mogel nihče spati. Po vseh ulicah smo promenirali. Meščani so se sprehajali v spremstvu pevov, ki so lajali kot na pasji razstavi po vsem mestu. Na ta račun so bili odprti tudi naši nočni lokali, namreč mlekarne in slaščičarne. V procesijah smo prihajali pred magistrat. Dame so prišle s počitnic in z velikimi mapami so dostojanstveno korakale proti magistratu, da bi dobile avtograme. Kdo bi si mislil, da je v Ljubljani toliko ženskega sveta in takšnih lepotic, o, da vam rečem, kot da so pitane s samimi kozmičnimi žarkii!

Ljubljana je bila slavnostno razsvetljena, kot je samo ob takšnih prilikah, ko imamo goste iz stratosfere. Veseli bomo lahko, da bo na ta račun zopet nekaj desetletij egiptovska tema. Grad je bil razsvetljen, na Krisperjevi hiši sta svetila dva žarometa kot polni luni ter razsvetljevala magistrat. Iz magistratnega stolpa je vihrala zastava. Druge, razen ob Unionu, ni bilo zastav, kot da premore vse mesto le dve. In vse ceste so bile požropljene, da bi se ne prašilo, ko bi se pripeljala svetovna junaka. Kaj takšnega Ljubljana res še ni doživela in vse to bi morali zabeležiti z najmanjšimi črkami v kroniki. Sploh so se goditi nemaneki čudeži. Niti cvitkarji niso sedeli pri svojih omizjih, ampak so prestopali pred magistratom kot maček okrog vroče kaše. Sotrudniki svetovnih listov, ki so čakali slavnostnega sprejema na stopnicah magistrata, so lahko na lastne oči videli, koliko prebivalcev šteje Ljubljana, kajti vsi meščani so bili obrani pred slavnim rotočevom. Ob 20. pa je nekdo privezal na kandelaber pred magistratom karton z napisom, da slavnega gosta pripeta šele ob 22. Meščani se kljub temu niso razšli, temveč so vstrajali s tem večjo potrpežljivostjo in napetostjo. Nakočili so Robbov vodnjak in nekateri so skušali plezati celo po obelisku kot po mlajhu. Če bi stražniki ne gledali tako vestno, kaj se godi, bi nekateri slezi tudi na kamnitega konja pred magistratom.

Še dolgo dve uri so Ljubljanci čakali zama. Nekateri so strmeli nepremično na magistratni balkon, mnogi so pa tudi gledali v nebo, ker so pričakovali, da uenajaka priletita z balonom v Ljubljano. Večina jih je računala, kako daleč je iz Prekmurja v Ljubljano. Vpraševali so, če imajo tudi v Prekmurju cvitček. Ko so pa ugotovili, da je avtomobil moral voziti skozi Ljutomer, se je sprožila debata o ljutomercanah. Kmalu bi prišlo do bitke, ker sta se takoj formirali dve skupini, za ljutomercana in proti njemu, odnosno za cvitček in proti njemu. Ob napovedanem času ni bilo nihogar, a niti tramvaj ni več vozil

proti magistratu. Nestrpnost se je stopnjevala do eksplozivne napetosti. Gospodje pri radu so postali nervozni. Program je bil izčrpan in bilo je treba navijati počasi. Ves svet je poslušal naše gramofonske plošče. Telefon je neprestano klicel. Svet je hotel vedeti, kaj se je zgodilo, da ni napovedanega sprejema, ki so ga čakali milijoni pri sprejemnih aparatih. Ljubljana pa je morala oddajati plošče. Toda naj ne misli širni svet, da je bilo Ljubljancem kaj lažje pri srcu kot n. pr. Belgijcem!

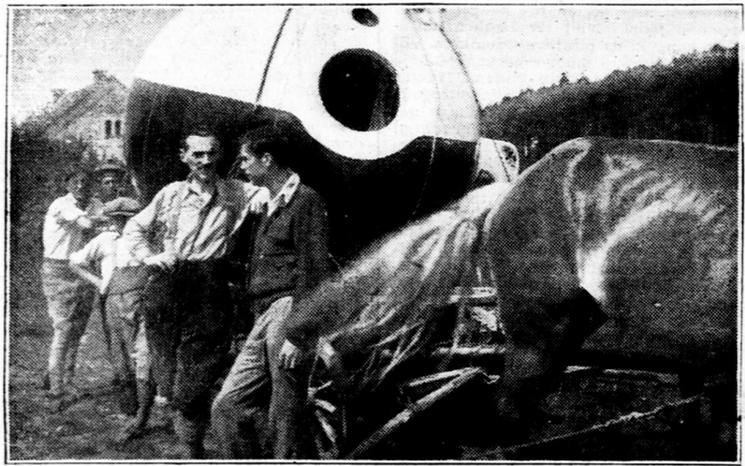
Silna nervoznost se je polasčala ljudi. Začeli so glasno protestirati proti spote-gavščini. Bruhali so ogenj in žveplo na časopisje, stiskali so pesti. Zgrajali so se, da Ljubljana ne more zvedeti, kje je iz-gubljeni avtomobil z imenitnimi gostoma. Kritizirali so pošto. Govorili so nezasišane stvari na račun ljubljanskega tramvaja. Nekateri so začeli nestropno ploskati, kot na prireditvi, ki se ne začne ob napove-dani uri. Vendar pa ne smete misliti, da so prišli vsi iz ravnotežja. Mnogi so se sijajno zabavali. In skrbeli, da se je ner-voznost še stopnjevala. Ko je ob 22.30 pri-vozil po Stritarjevi ulici avtomobil, so za-čeli divje vzvikati in ploskati. Mnozica na drugem koncu je bila prepričana, da se je približal velik trenutek. In zadržali so novinarji ob tako usodnem trenutku. Za-čelo se je mogočno sprejemanje ob silnem navdušenju množice, napovedovalec je stopil nervozen k mikrofonom. Zastopniki na stopnicah so se tresli. Toda še preden je potekla minuta, jo je avtomobil odkuril na-prenej proti Škofiji. Ljudem so se silno po-daljšali obrazi. In mnogi so se začeli raz-hajati.

Cas je tekel silno počasi, vendar se je že bližala polnoč. Od časa do časa se je še zganila množica. Enkrat so pozdravili tramvaj... Dvakrat je pa privozil en in isti avtomobil, ki so ga najeli za nekaj dinarjev. Nekdo je sedel v avtomobilu ter mahal iz mega z robcem. Končno so bili ljudje, kolikor jih je še ostalo, povsem zbe-gani, vendar so bili še mnogi tako nekri-tični, da so ploskali ter vzvikovali celo to-vornemu avtomobilu, ki je vozil menda v klavnico prašiče.

Po polnoči je napovedovalec stopil na stopnico pred magistrat ter v grobni tišini povedal redkim, ki so še vztrajali, da se je avtomobil zakasnil med potjo zara-di navdušenega sprejemanja ter da bo sprejem jutri (danes), opoldne pa bo rad-o oddajal kratek intervju s Cosynsom. — Kje pa so zdaj? je nekdo vprašal izmed občinstva. Napovedovalec je odgovoril re-signirano: To bi tudi mi radi vedeli in ne le mi, temveč tudi Bruselj in svet!

Nekaj minut pozneje je napovedovalec sporočil isto vest svetu slovensko. Za njim pa se prof. Prezelj v francoščini. Do pol ene so se razšli vsi, le nekaj novinarjev je še begalo ob magistratu, kot da ne vedo več, kje se jih drži glava. Odpeljal je še avtomobil poštnega direktorja. Ljubljana je postala mračna. Ze zdavnaj so ugasi-li žarometi. Toda ne le žarometi, tud obločnice. Ljubljana je dobila normalno li-ce. In od časa do časa je zakričal kdo tu in tam, ki se je boril z vinskimi dahovi in mlini na veter. Natakaj iz Uniona si je do ene zbrusil podplate in tudi oni, ki so čakali z zakusko v Kazini.

Čim se je vzmernirjena Ljubljana pomirila, pa je privozil pred Union avtomobil ob 1.10. In tako so nas pripravili ob sen-zaciji.

Takole so prevažali gondolo iz Zeneve v Petrovce

Cas je naglo hitel, že je odšlo v magistratnem stolpu 10. in nato 11., vendar o belgijskih znanstvenikih ni bilo duha ne sluha. Večkrat je nastal napačen alarm in so ljudje pričeli vzvikati in ploskati, toda pokazalo se je, da je privozil mimo je domač avtotaksi. Ljudje so se začeli polagoma razhajati in nekaj minut po polnoči, ko so na mikrofonom v slovenščini in francoščini objavili, da stratosfernih letalcev do tega časa zaradi navdušenih sprejemov med vožnjo v Ljubljano in defekta v avtomobilu še ni bilo, so se razšli zadnji radovedneži. Nenadoma — ura je bila že eno — se je pred hotelom Union ustavil avto in so iz mega izstopili oboje Belgijca in belgijski konzul dr. Duljar. Prof. Cosyns in Van der Elst sta za kratek čas odhitela v pripravljeno sobi, kjer sta se umila, nato pa sta odšla na večerjo v Zvezdo. Pridružili so se jima tudi poročevalci »Jutra« in »Slov. Naroda«, ki so ostali z znanstvenikom v razgovoru skoro do 3. zjutraj, nakar sta se stratosferna letalca poslovila.

Drevi sprejem na magistratu

Prof. Cosyns in njegov spremljevalec van der Elst sta bila pokonci do zgodnjih jutranjih ur in sta se zaradi tega danes zbudila precej pozno. Takoj ko sta se nekoliko okrepila in pozajtrkovala, ju je obiskal belgijski konzul g. dr. Duljar. S prof. Cosynsom je odšel v Kazino v prostore Avtokluba, kjer so se dogovorili za današnji sprejem.

Dr. Duljar je sprejemal prof. Cosynsa, da opravi in uredi z njim formalnosti glede prevoza gondole in balona na carinarnico. Tam so jima šli zelo na roko, da je bilo v nekaj minutah vse urejeno. Opoldne sta znanstvenika kosi-la pri dr. Duljarju, popoldne se pa v spremstvu dr. Duljarja in predsednika Aerokluba g. Rada Hribarja odpeljeta z avtomobilom na izlet na Gorenjsko. Učenjakoma, ki sta bila že v zraku, ko sta plula nad jugoslovenskimi pokrajinami, izredno zadivljena nad lepotami naših krajev, bodo na Gorenjskem pokazali najlepše kraje naše ožje domovine. Zvečer se bodo okoli 19. vrtnili v Ljubljano.

Ker je zaradi pozne ure prihoda snoči odpadel oficijelni sprejem pred magistratom, bo danes belgijskima učenjakoma prirejen na magistratu oficijel-nen sprejem. Ob 20.30 bo z magistrat-

Navdušena jamarja

V razgovoru z zastopniki ljubljanskega javnega življenja sta se Cosyns in njegov tovariš zlasti mnogo zanimala za kraške jame. Zastopniki Društva jamarjev so jima izročili serijo razglednic s slikami kraških jam in ki sta jih sprejela z velikim veseljem. Oba sta navdušena jamarja. Če bi imela več časa, sta izjavila, bi se takoj odpeljala z avtomobilom na Kras, da si ogledata tudi ta čuda slovenske zemlje. Objubila sta, da se bosta povrnila v naše kraje, če ne letos, pa drugo leto in da si bosta ogledala z našimi jamarji podzemska čuda Slovenije. Ob koncu tedna odpotujeta iz Bruslja v Pirineje, zaradi česar je tudi njun povratak zelo nujen. Tudi v Pirinejih se bosta bavila z raziskovanjem podzemskih jam. Obema so izročili več izvodov revije »Proteus«, v kateri sta bila objavljena dva članka o Križni jami s fotografijami. Za to jama sta se še prav posebno zanimala. Predstavljen jama je bil tudi avtor člankov, znani jamar učitelj Vihter, kakor tudi fotograf Bar o čigar fotografijah o podzemskih jamah sta se izrazila nadvse pohvalno. Dopoldne jima je bil predstavljen tudi predsednik Društva jamarjev prof. Hadži. Oba sta bila izredno hvaležna za razna pojasnila o značaju naše pokrajine in sta ponovno izražala svojo zahvalo za gostoljuben sprejem.

Intervju s Cosynsom v radiu

Ob 12.15 je ljubljanski radio prenašal za postaje Ljubljana, Zagreb, Beograd, Bruselj in Dunaj intervju v radio studiju prof. Cosynsa s poštnim direktorjem dr. Tavzesom. Oddajali so v treh jezikih: v slovenščini, francoščini in nemščini.

Komisar ljubljanske radijske postaje poštni direktor dr. Janko Tavzes je stavil na prof. Cosynsa nekoliko vprašani glede njegovega poleta, pristanka in občutkov, ki jih je imel med našim ljudstvom ter o svojih dosedanjih vtisih v Jugoslaviji.

Prof. Cosyns je najprej spregovoril o spuščanju, da je padel balon s hitrostjo 10 cm na minuto in da mu je pri pristanku šlo vse prebivalstvo na roko. Navzlic skromnim razmeram so bili ljudje izredno postrežljivi in so mu želje naravnost čitali z obraza. Gostoljubnost jugoslovenskega prebivalstva ne bo nikdar pozabil. Glede doseženih uspehov zaenkrat še ne more

Vprašanje policijskih zaporov rešeno

Za policijske zapore bo adaptiran desni trakt bivše šentpeterske vojašnice

Ljubljana, 21. avgusta

Vprašanje policijskih zaporov je postajalo v Ljubljani, odkar je policijska uprava izgradila zadnje prostore v justični palači, čedalje bolj pereče. Nad leto dni že ne vedo prav, kam s policijskimi pritvojenici, zaradi česar prihaja sprti do nemirnih zadržev. Policijski jetniki v vsakem primeru že obsojenec, kajti čisto se pripeti, da je prijet pomotoma in se naključno izkaže njegova nedolžnost. Vmes mora pa vendarle sedeti med propadlimi tipi in v njih družbi prenašati vse zlo in nevednosti zaslišanih zaporov. Ti so zaenkrat deloma v postopku policijske uprave same, deloma pa na magistratu, kjer so bili popreje le odgonski zapori. Jetnike odpravljajo v magistratno poslopje dan za dnem in skoraj slehernu uro. Naravnost mučno je opazovati take prizore. Stražnik, vrščak svojo dolžnost mora voditi jetnike po glavni ulici, kjer je največ ljudi. Vsaka eskorta vzbija med ljudmi, nemalo pozornost, posebno kadar so med jetniki ženske. V polletni dobi imamo v Ljubljani precej tužcev, ki si ogledujejo zanimivosti, ki jih najdejo največ okrog magistratnega poslopja. Pa ti pride nasproti taka-le eskorta in zavije ob radovednosti in ugibanju vse ušice has v to poslopje, kjer se pogreznice v tonno luknje, ki nikakor ne odgovarjajo svojemu namenu. Tuje maleje z glavami in si mislijo svoje. Nikakor se ne moremo postaviti pred nami, saj s takimi prizori naravnost onesučamo monumentalno starinsko magistratno poslopje, ki ga vidijo tuji maenkrat kot nekako bastijo.

Zapori v postopku policijske uprave so tudi pomanjkljivi in pretisni. Zaradi razdelitve zaporov je moten ves aparat, kajti k zasliševanju morajo goniti jetnike od vseh strani in se mnogo utrpj tudi na izgubi časa. Duševne muke pa, ki jih pretrpi slučajno nedolžni aretiranci, ki mora zadevni pregovorji. Ugibalo se je, kako od pomoči mučenemu položaju, ki pomeni za Ljubljano res pravi skandal. Šele sedaj je prišlo do definitivnega sklepa, da se adaptirajo prostori za policijske zapore v bivši šentpeterski vojašnici in sicer v levem traktu, kjer so že nekpe bili vojaški garnizijski zapori.

Zadevane te dni popolnoma dozorela in le mestni gospodarstvi urad-že prizval gradbeni urad, da pripravi zadnje načrte. Tako, ko bodo končani načrti, se bo pričelo s prezidavo prostorov, ki bodo urejeni tako, kakor je treba. Mestna občina je v to svrho tudi že našla kredito. Poleg zaporov samih bo tam urejena tudi nova stražnica. Vsi stroški so preračunani na okroglo četr milijona dinarjev. Zagovorniki načrta, naj bi se del šentpeterske vojašnice preuredil v bolnišnico, bodo zdaj menda utihnili. Upamo vsaj, da se ne bodo zavzemali za to, da bi spravljali pod isto streho bolnike in zločince.

Član teh bratovščin, poizkuša ali celo poizkusi doseženi rekorder, ki si ga ti zabeležil kot kronist. Rusenje rekorda hata ni vedno v soglasju s občutki in pravni... In občinskega gospodarstva se ne loti, če nisi občinski odbornik še celo ne, sicer te pozeno ali skušajo pogoniti iz občine, meta ali vsaj, kjer pač si ubogi, vsajni dopisnik, če vidiš kje kačo, misli, da je belouška ali pa se raje slepec, kač ni, brahni, dežja tudi ne, vse je lepo in bobnotno, kakor da bi ljubi bog z obema rokama spal vse vrline ravno na kraj, kjer živis in

kjer imaš poleg svojega poklica še »zvzišenega«, ki se mu pravi »javno« mnenje. Tako, gospodje sotrpini s tinto in papirjem, tako je povsod in zato mislim, da bi bilo dobro, da se organiziramo, če že ne bomo izdajali svojega lista nam bo gospod glavni odri en predstavek, pa bo šlo! Zbližati se moramo, dogovoriti se moramo vendar še enkrat, kako naj pišemo, da bo vse in tudi mi zadovoljni. Kaj mislite, bo-li šlo? Saj mora, besedo imate itak vi!

R. K.

Kisla voda v višini 1000 m

Izvrstno Klemenškovo kisló vodo bodo uživali tudi vnaprej le domačini

Ljubljana, 21. avgusta

Planinski svet onkraj Kamniških planin obožujejo že mnogi, ki so ga spoznali bodisi vrhovo, ko so se razgledali z gorskih psoh proti severu v tihle doline, ki počivajo v objemu gora ter razkošne lepote, bodisi, da so ga obiskali naravnost, prihajajoč vanj po dolgi Savinjski dolini in ovinkih od jugovzhoda. Zdaj je velika sezona onkraj, v Logarski dolini in vzdolž naprej ob srebrni Savinji. Zadnja leta se je precej razvilo letovišarstvo v dolinah in gorskih koteh, ki se zde marsikomu celo nedostopni, čeprav ve zanje, a je doma iz Ljubljane.

Celjanov in Ljubljancanov je malo na oni strani Kamniških planin, turistom se zdi predolga pot tja, zato je bolj razvito le letovišarstvo, a med letovišarji je največ Zagrebčanov. Zagrebčani hodijo na počitnice v Logarsko dolino brez prosektov in vodičev, drže se le vode; do Zidanega mostu Save, naprej pa Savinje. Ustavijo se, kjer se jim zdi lepše. Nekaterim je že všeč Laško, pa tudi v Rimskih toplihah se radi ustavljajo, nad Celjem v Savinjski dolini je pa že vsak kraj letoviški. Letovišarji prvega razreda prodro še višje od Mozirja, v Luče, Solčavo in Logarsko dolino.

Prvorazredni letovišarji prihajajo pod planine opremljeni strogo po turistovskih predpisih. Nekateri vzamejo s seboj po več parov gozdarjev, cepine, vrvi, dereze, popolno ročno lekarno... Založe se s proviantom za ves mesec, nastanijo se pa v planinskih kočah ali hotelu v dolini, od koder se navadno ne ločijo, dokler jim ne poteče dopust.

Ko zavije gornja Savinjska dolina proti zahodu, v smer od Olšave proti Kamniškemu sedlu, se razširi. In ko vstopaš v njo, v Logarsko dolino, leže, kot da se razprostirajo na pot, zametne preproge, trate in njivice ob cesti, v brežova na levi in desni rasto temni gozdovi, pred teboj na koncu doline pa zaključujejo ter zapirajo ta skrit svet veličastne, slikovite naravne kulise. Ojstrica, Planjava, Brana, Turška gora... Ograja, kakršne so na planinah ob mehkih pašnikovih, z velikimi vrati stoji ob vzhodu v Logarsko dolino. Na visokem drugu je velika tabla z napisom: Logarjeva dolina. Zapirajte vrata! — Vendar so vrata skoraj vedno odprta in ni zaradi tega prepriha, šoterjem se pa ni treba jeziti ter ustavljati pred vrati v zaprt raj.

Logarska dolina je baje dobila ime po Logarju, gospodarju velike doline, čigar rod se ni izumrl in očitno ne bo. Kmalu pri znamenitem vzhodu v dolino je velik Logarjev dom, ki se je zadnja leta prelevil v letoviški hotel. Mladi gospodar, ki se je priženil, se ne piše Logar, a s kmalu bo, ker se bo prekrstil saj kmečki dinastija ne sme izumreti. — Letovišarji sede v seneci, zvižajo se na ležalnih stolihi in nekateri keglajo. Planine uživajo od spodaj ter navdušeni nad njihovo lepoto. Redke turisti, ki prihajajo zagoreli in oznojeni skozi dolino, gledajo omalovažujoče. Prav-zaprav se je pa tu turizem že umaknil letovišarjem, kot povsod, kjer začno prevladovati letovišarji.

Kmalu za Logarjevim domom so na kupu sama letoviška poslopja, stara Piskernikova koča, pred njo Tillerjeva in v isti vrsti v ozadiju še velik planinski dom, še skoraj nov. V ozadiju nad domovi sumi velik slap Palnik, ki pada v več etažah. Višoko zgoraj teče voda tudi v rezervuar za vodovod. Zgoraj je vsekaj v skalo majhen bazen za kopanje, in tudi na tleh je bazenček, ki je pa mnogo premajhen za takšno letovišče, vendar je češče prazen, morda ker je voda vrazje mrzla. Tudi Savinjska na desni strani pod hribom ima gorjo temperatura in plitva je, da si v nji komaj zmoeš podplate. V Logarsko dolino se letovišarji pač ne prihajajo kopat, ampak le solniti. Voda odteka iz bazena po betoniranem žlebu, ki je pa prebit in domačini ti povedo strašno zgodbo, da se prestrašen ozreš kvišku ob strmi steni. Spomladi so prišle k slapu mlade izletnice. Dve sta obstali tik pod močnejšim slapom, kjer ju je hotela tovarišica fotografirati. Kot da bi treščilo, so je v tistem trenutku zgodilo nekaj strašnega: kot granata je treščil čez stene med dekletki težak hloed, eni je zdrobil nogo, drugo je povsem zmečkalo, tretja je pa napol zblaznela od sile gora strahu.

Kakšnih sto metrov naprej so zgradili nedavno še en hotel. Letos baje niso tako zadovoljni s sezono, ker je manj letovišarjev, tem bolj bi pa morali biti zadovoljni letovišarji, ki ljubijo mir ter beže pred letoviškimi Babiloni.

Kdove, če letovišarji spoznajo najlepše tako prelestnih kotičkih, kjer niso mogli še niti hoteli in letoviški hrup vzeti pokrajini naravnega čara. Češče vidi turist, ki se mudi le bežno v krajih, ki so zlata jama za tujski promet, mnogo več in čuti mnogo več od letovišarja, ki se dolgočasno v planinskem hotelu. Na koncu Logarske doline pod Okreštem je eden naših najlepših in največjih slapov. Morda je celo najlepši. V resnici napravi še močnejši vtis kot Peričnik ali Savica. V polkrožno zaključenej kotti, ki je skrit ter odmaknjen od drugih lepot, kot da hoče narava pokazati svojo silo in lepoto nalašč v ta namen ustvarjenem pozorišču, da te še tem bolj prevzame, grmi mogočen curek vode ob navpični steni okrog 70 m globoko. Pri tleh pada voda na stožasto skalo s takšno silo, da se zdi razpenjena, kot da se vsipa sva najhitejše pršice po tleh in v nevidni megli prš voda nad 50 m daleč. Slap Savinje ali Rinka, ki je menda najmanj znan...

Letovišar je pa tudi daleč od domačinov, noče in ne more se jim približati. Nekaj uric daleč bi šel na izlet med ljudi med gorska selišča, k prastarim kmečkim do-

movom, kjer bi slišal lepo, domačo besedo, jezik, ki ga še niso skvarile doline ter tokovi širšega sveta.

Tako strma rebra se razprostirajo do okrog 1000 m visoko, tu in tam še visje, da se sme celo izrujeni turist spustiti na nje previdno, a na njih so njive, človek in živina se pehata za kruh tam že od njega dni. Pratika je tam odpovala, saj imajo pomlad šele, ko meščani že omedlevajo v soperici pasjih dni. In šele zdaj se bo začele četev, tu in tam so žita še zelena. Konjički in voli plezajo po rebrih kot mački ter vlačijo vozove sena kot po ravnem. Kmetije stoji vsak k sobi po več kilometrov. Nekateri kmetje imajo ogromna posestva, a so pri vsem reveži, kajti sama gola in nedostopna gora ne daje nič. Mnogi imajo velike planine. Hribi, kjer imajo domove, se imenujejo po njih in jih najdeš tudi v zemljevidih imenovane po prastarih kmetijah. Tako se imenuje tudi velik in visok hrib pod Sv. Duhom po Klemenšku. Taju gospodarji Klemenški baje že 600 let.

V gozdčku nad Klemenškovim domom živirata tik drug ob drugem iz tal, kjer se mešajo stare kamenine v čudovitem neredu, dva studenca. Eden daje dobro sladko vodo, drugi pa teče po jarku, ki je tepninarjav od rudinskih usedlin. Domačini pije vodo iz drugega studenca, iz vrelca čudovite kisle vode. Tako je težka, da je prvič ne preneseš, tudi drugič se ti nekoliko upira, končno se pa navadiš tako na njo, da ne moreš več piti sladke vode. Zbudi se ti tudi takšen tek po nji, da bi neprestano jedel. Čvrst ter živahen postaneš kot konj, ki ga pitajo z arzenikom. Voda vsebuje izredno mnogo železa, sploh je pa posebnost med kislimi vodami. Vrelec je tik ob cesti in poglubljen le okrog 30 cm. Močan ni, a v bližini bi nedvomno našli na močnejšo žilo. Teren seveda ni preiskan. Prava podjetnost bi lahko ustvarila čudež. Kisla voda bi pretakala od Klemenška po vodovodnih ceveh v Logarsko dolino. Nedvomno bi bilo te slatine dovolj vsaj za Savinjsko dolino. Samo pomislite, kakšnega pomena bi bila sveža kislá voda v Logarski dolini, v bližini nestetih planinskih zavetišč in hotelov!

Vendar bodo Klemenškovo kisló vodo uživali tudi vnaprej le domačini, da bodo vedno tako zdravi in kreпки, kot so bili doslej, da bodo ostale na eni in isti zemlji več stoletne rodovine.

Sprameksiranje Erjavčeve ceste

Ljubljana, 21. avgusta.

Na tej cesti so pričeli sprameksirati vozisče. Posebne vrste bitumen kuhajo v kotlih in ga vbrizgavajo na povsem očiščeno vozisče, brž nato pa posipajo z trdnim kamenitim zdrobom. Česta zgreša spočetka kot navadna nasuta cesta, vendar pa bo promet sam sešamo pritisnil bitumen tudi na površino in bo vozisče dobilo izgled asfaltne ceste. Ta način utrjevanja cest je cenjen, uporablja se pa seveda le za ceste s pretžno avtomobilskim prometom ali pa za lažji vozni promet. Bitumen preprečuje pronicanje deževnice v cesto in to je glavni smoter pri vzdrževanju makadamske ceste. Potrebna pa je za izvedbo površinske obdelave s sprameksom na cesti tudi kanalizacija, da se voda takoj odteče. Tudi talna voda se mora zadržati zadosti globoko. Na Erjavčevi cesti so zadnje tedne zató kompletirali kanale in položili dreznaje, ob enem pa odstranili pomoči izredno slab material, ki se je nahajal tik pod površino ceste. Svoječas, posebno pred potresom, so ceste nastipali kar na prst in ilovico; to je bilo treba sedaj odstraniti in uporabiti boljše gradivo.

Pri površinski obdelavi s sprameksom se porabi na kvadratni meter okroglo tri kilogramne bitumena, kar stane približno 6.50 Din; delo in kameniti zdrob pa pride tudi približno toliko. Sprameksiranje pride tedaj komaj na eno desetino stroškov za navadni težji tlak. Vzdrževanje je preprosto. Ako je pa večji promet na cesti, se čez leto ali dve vozisče ponovno preškropi z bitumenom in posuje z zdrobom.

Iz Trbovelj

— Obratovanje v avgustu. V meseci avgustu bo rudnik obratovo 16 dni in sicer poleg iz izvršnih delavnikov še 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30, in 31. torej 22 dni. Kaže se torej zboljšanje napram lanskiemu letu in je pričakovati, da se bo položaj na ješen še znatno zboljšal, ker se proročuje zgodnja zima in s tem tudi večja zaposlenost delavstva.

— Nereditna dostava lista. Potom dostavljalec lista se mnogi naročniki pritožujejo, da v zadnjem času pogosto ne prejemo lista, tako po prihodu popoldanskega vlaka, t. j. ob 16. uri, marveč šele naslednji dan. Nekateri naročniki dolže dostavljaleca, da je kriv nereditno dostava lista. Stvar smo preiskali in se prepričali, da dostavljalec ne zadene krivda, pač pa prihaja list v zadnjem času večkrat šele z večernim vlakom ali pa z jutranjim. Raznašalec ga dovoli stavi takoj, čim dospe list v Trbovlje. Vse cenjene naročnike in čitatelje lista prosimo, da nekoliko potrpe, ker bo stvar v kraškem delu tako po prihodu popoldanskega vlaka redno, kakor prej. Obenem sporočamo, da bomo odslej zopet redno poročali o vseh aktualnih dnevnih dogodkih iz Trbovelj.

— Za brezposelno mladino. Občina Trbovlje razglša: Ker vse kaže, da obra-

lovanje slovenskih rudnikov še dolgo ne bo doseglo svoje normalizacije, je ekport mladih delovnih sil iz revirjev za daljšo dobo ena najbolj perečih nalog naše socialne in gospodarske politike. Zato vabimo vse one rudarske starše, ki bi želeli oddati svoje otroke, da se izide v raznih obrtih in v trgovini, da se zglase v občinskem socialnem uradu ob torkih, četrtkih in sobotah med uradnimi urami. Vabijo se tudi vsa ona rudarska dekleta, ki bi rade ostale k sohitim in dobrim družinam kot sižkinje in hišne pomočnice. Brezposelna dekleta morajo biti neoporečnega vedenja in zadržanja in pa zdrave, torej, da niso kakorkoli okužene, ker se jih v nasprotnem slučaju ne more zaposliti. Občinska uprava bo skrbelá, da bo s pomočjo naših socialnih ustanov, avne uprave, strokovnih in stanovskih organizacij, posredovala za čimvečjo možnost zaposlitve rudarske mladine.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 21. avgusta, katoličani: Ivana, Fran; Mirjana.
Današnje prireditve:
Kino Matica: Neki gospod Gran (Hans Albers).
Kino Dvor: Žena — panter.
Kino siska: Atera inž. Ugrona.
Dežurne lekarne:
Danes: Mr. Bohinjec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa c. 41, mr. Leustek, Restjeva cesta 1.

Izpod sita

Čas je specialist za vse bolezni, pa tudi za rane. Ene zaceli, druge pa razje, da su še bolj skeleče. Razjeda pa še marsikaj, ta šmentani čas. Njegov zob je trši od kremená in neizprosniji od tirana, saj niti ženski mladosti in lepoti ne prizaneha. Kar venomer gloda in vse izgleda, tudi najlepši obraz in najbujnejše grudi. Gloda vse vprek, trdo in mehko, sladko in kisló. Posebno rad pa gloda barvo in omet. Le poglejte naše hiše, kako so olučene, in naša stanovanja, kako so oguljena. Čelo barvo na čustvih ti razje in skorja na dvoživkarstvu ti pregleda, da se nuenkrat prikaže kameleon tam, kjer je sedel malo prej kremenit značaj. Zavarovanje proti vsakemu namigavanju zajamčeno.

Naše železniške postaje imajo lična postajna poslopja, na njih pa dvojezične napise v domačem, državnem jeziku. Tako tudi naša stavna Višnja gora in najbrž še mnoge druge. Ostanimo pa kar pri prvem primeru, saj se ne razlikuje mnogo od drugih. Na napisu »Višnja gorá« takoj opaziš, da je na prebujenem zidu. In čili pogledaš malo pozorneje, vidiš, da že silo na površje prvotni napis »Weixelburg«. Še malo bo pogledal zob časa, pa bomo tam, kjer smo bili pred 16 leti — seveda samo glede napisa. Bog nas varuj domneve, da bi silil pri nas kdo nazaj v one čase, najmanj pa naši vrli Višnjani. Ker pa utegnejo siliti stari napisi na površje tudi drugod, bi kazalo izdreti času zob, da nas ne bo spravil pred svetom v zadrego.

15 letnica osvobojenja Prekmurja

Proglas odbora za proslavo petnajstletnice osvobojenja Prekmurja

Letos, 12. avgusta, je poteklo petnajst let, ko so vkorakale jugoslovenske čete v Prekmurje. S tem je bilo Prekmurje osvobojeno in za večne čase priključeno k Jugoslaviji.

Slavni so bili časi panonskih Slovencev, ko sta jim v stolnem Blatogradu kneževala Koecil in Pribina. Slovenska blagovestnika sv. Ciril in Metod sta sejala seme prave vere in prosvete po slovenski Panoniji, ki je bila močna vez in most med Slovani na severu preko Dunava in na jugu preko Drave. In prav ta slovenska zemlja je postala žrtev tujeza navala. Slovenski rod je krvavel in gineval skozi sto in stoletja, dokler ni slovenska Panonija nehala biti slovenska. Od nekdaj številnih panonskih Slovencev je ostala le pešica na skrajnem jugu med Muro, Rabo in Krko. Tudi nad to slovensko zemljo je lebdel duh smrti in grozil udušiti zadnji ostanek panonsko-slovenskega ljudstva.

V zadnjem hipu pa je posiljal z juga žarek zarje Vidove preko Mure in prinesel veselo vest novega življenja umirajočemu narodu. Kri tisočih junakov na bojiščih je bila prelita za vsak kosček jugoslovenske zemlje, za svobodo vseh s silo ločenih delov jugoslovenskega naroda. Vstala je Jugoslavija, začela je z močno silo si je morala graditi svoje meje. Premaknila se je tisočletna meja z Muro na sever, 12. avgusta 1919, so zasedle jugoslovenske čete Prekmurje in izpolnile so se želje panonskih Slovencev po svobodi.

Letos poteka tedaj petnajsto leto svobodnega življenja. To jubilejno leto ne smi iti mimo nas neopazeno, ampak mora nuditi priliko, da proslavimo ta največji dogodek v zgodovini Prekmurja, da poudarimo svojo neomajno ljubezen in vdanost do svojega narodnega vladarja in svoje jugoslovenske domovine.

Narodna društva v Lendavi, proslave petnajstletnice osvobojenja pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja v dneih 8. in 9. septembra. Zato pozivamo vsa društva in vse prebivalstvo Prekmurja, da se polnoštevilno udeleži in sodeluje na proslavi. Prav tako pa pozivamo tudi vse ostale naše prijatelje onstran Mure in Drave, da pri tej priliki obiščejo Prekmurje in v bratskem objemu proslave dan našega narodnega osvobojenja. Odbor.

Kava za otro

V Braziliji imajo zanimiv običaj. Čim se tam rodi deklica, napolnijo vrečo z najboljšo vrsto kave in jo skrbno plombirajo. Šele na dan, ko se deklica zaroči, se sme ta vreča odpreti. Drugič uporabijo kavo iz nje za pogostitev svatov na poročni dan. Ostanek dobta potem mlada zakonca, ki morata z njim izhajati, kakor zahteva običaj, celo leto.

Slaba vest

— Kaj pa ste imeli danes v pisarni, da je bilo vse na nogah?
— Po našo telefonistko je prišel njen ženin, stražnik v uniformi, pa se je blagajnik onesvestil.

Križi in težave dopisnikov z dopisovanjem

Javno mnenje smo mi, nas vprašajte, kako in kaj — pravijo čitatelji

Ljubljana, 21. avgusta.

O mnogocem se piše in poročá malo ali pa skoro nič pa o dopisnikih ali reporterjih kakor jih hvaljevali čitatelji imenujejo, da jim ne rečemo tudi dopisniki, kar je skoraj psovka. Mnogo jih je in raztreseni so vsepovsod po naši ozi in širši domovini, pod gorami, v dolinah in ob morju žive in poleg svojega rednega poklica žive še svoj »zvzišeni« poklic, ki je v službi javnosti. Bila bi to močna organizacija ljudi vseh vrst, stanov in let, ko bi se združili, mogli bi izdajati celo svoj list, po katerem bi se medsebojno spoznavali in si drug drugemu potežili svoje težave pri težkem delu za informacije javnosti. Če rečem, da se ne poznajo medkrajno, bo že res, tudi osebno so si povečini neznanci, vendar je pa med njimi nekaká duhovna vez, ki ji sicer ne vem definicije, pa le obstoja. Rečimo, o kakem od sveta in celo od boga zapuščenem gnezdecu nisimo slišali nikoli nič, sploh nismo vedeli da obstoja, pa se hipema med njegovimi mesecni, tržani ali vsačani pojavi nekdo, ki ne bo pomaknil pero v črnilo, ki hoče, da se njegova pisana beseda razširi v tiskano in da jo bero tisoči in tisoči.

Da se članek ne nanasa konkretno na določen kraj, je jasno, prilike so vsepovsod enake.

Začne se zadeva vedno tako: S slabimi cestami, porajajočim se tujskim prometom, osebnimi vestmi, veselicami in igrami vseh vrst, od tragedij do burk pa do čisto nemogočih dogodkov, da o pretepih, razgrajanju, porodih in zakonih niti ne govorimo.

Tako iz noči v dan je stopil kraj, ki ga je »ostreč« vrli dopisnik iz pozabljenja v vrsto krajev, katerih življenje poteka mirno, a vzbuja interes javnosti. Ničde prvi čas ne ve o domačem kraju, kdo je povzročitelj ali prav za prav budnik zaspanelega kraja, o tem da je nekdo, pričá tiskana in lepa beseda, vse govori: ali si čital, lepo je pri nas, mi sami nismo vedeli, da je tako, pa že mora biti, »javno mnehje« govori o tem...

In zvečer, v gostinlah, ob »četrtinarkah«, ki so najopasnejši kritiki čez vse življe okrog sebe, se govori o skritem glasniku domačega kraja. O prvih glasovih, ki so šli v svet, so vsi polni hvale, dopisnik, ki še čuva svoj incognito, je udaril na pravo struno, javnosti je odkril nekaj, česar domačini niso videli in vedeli, postal je skratka pesnik narodnih krasot več kilometrov obsegajočega teritorija in vsi so blaženi; ko še na občinski seji med slučajnostmi ugotove blagodejnost novega pojava in se že šušlja kdo bi bil »povzročitelj«, je novemu dopisniku že utrta pot v pozneje nezanimivo-od širše javnosti zapuščeno družbo. Ko je čul torej odmev na svoje delo, zapre dežnik, ki mu je varoval incognito, in v kratkem času ga vse spozna. Kot »takega« namreč.

Sedaj se je zanj pričelo šele pravo udejstvojanje, vse dogodke, bolj in manj važne mu povedo, če si je konj zlomil nogo, če je tak in tak avto pobrazil hiše z blatom, da je ta ali oni skočil v jarem, da so se tam stegli ti in oni odlični možje, da je tele utonilo v potoku in še kaj drugega, kar ni za v list in kar se seveda tudi tu ne da napisati. Poleg čenč in flavz nekaj uporabnega, največ pa za v kos.

To, da je javno mnenje najboljši regulator razmer, to drž! Pojem javnega mnenja je pa zelo elastičen in če se dopisnik posreči s kako vestjo pritisniti na občutljivo žilico tega ali onega, v interesu reda, moraš biti takoj pripravljen, da se pozneje dobrovoljno in smehljajoča lica »prizadehtne spremene v čisto nekaj drugega, kar bruhá na »regulatorja« prilike bliske in levo v obliki nekvalificiranih besed, če še kaj »fiziknega« ne visi ali ne »frče« po zraku...

In to naj bo »javno« mnenje, če tak in tak »dopisnik« kaj nabečka pravijo. »Javno mnenje« smo mi, nas naj se vpraša, predno se kaj napiše, mi vemo, kaj je za v svet in kaj ne in pika!

Težki oblaki so nad nesrečnim dopisnikom in treba je v doglednem času zadevo oznaniti, sicer bi ne bil varen in so mu vrata v maršasteri hiši zaprta.

Samo še danes nepretrgno
zadnjičkrat ob 4., 7.15
in 9.15

Najboljše plačani filmski
zvezdniki!

Prvič v Ljubljani! Hans Albers
v kriminalnem filmu
„NEKI GOSPOD GRAN“

Karin Hardt — A. Bassermann — Olga Čehova.
Jutri: Marlene Dietrich — Emil Jannings v nesmrtnem
zvočnem filmu »SINJI ANGELO«.

DNEVNE VESTI

**Vprašanja zavarovanja privatnih
namoscevcov.** Poročali smo že, da je zave-
zala novosadska trgovska zbornica odnos-
no njen socialni politični odbor zaradi tež-
kih gospodarskih razmer zaenkrat odklo-
nilno stališče napram obveznemu zavarova-
vanju privatnih nameščencev. V zvezi s
tem je upravni odbor novosadske podruž-
nice zveze bančnih zavarovalnih trgovskih
in industrijskih udeležencev v nedeljo na
seji sklenil prirediti ta teden javno zboro-
vanje, ki bo na njem široko javnost sezna-
nil s tem vprašanjem tudi od druge strani.

— **Albanski generalni konzulat v Za-
grebu.** Albanija je ustanovila v Zagrebu
generalni konzulat in za generalnega konzula
je bil imenovan zagrebški industrijec
dr. Artur Marić.

— **Arganski princ v Sarajevu.** Iz Kar-
lovih Varov je prispel v Sarajevo sorodnik
bivšega afganskega kralja. Amanullah
princ Abdurrahman, ki ostane v Sarajevu
delj časa.

— **Letalski miting v Osijeku.** V nede-
ljo so imeli v Osijeku velik letalski miting.
Ki mu je prisostvovalo okrog 16.000 ljudi.
Slo je vse gladko, pripetila se ni niti naj-
manjša nesreča.

— **Madžari na Hrvaškem Primorju.**
Včeraj jutraj je prispelo na Sušak 50
Madžarov, ki so se odpeljali v kopalnico
Hrvaškega Primorja. Danes se je pa pri-
peljalo na Sušak 400 Poljakov, ki so nade-
ljivali pot v kopalnico Hrvaškega Pri-
morja in Dalmacije.

Ključki v nedeljo strašna nesreča. V mestu
graje novo džamijo in v nedeljo se je 26
in visoki mineral naenkrat porušil ter po-
kopal pod seboj delavce Marka in Juro
Ojčevića ter semo Sebergovca. Semo
je takoj po prevozu v bolnico umrl, druga
dva se pa borita s smrtjo.

— **Samomor neznanke senske.** Včeraj
jutraj je skočila v Zagrebu iz IV. nad-
stropja hiše št. 2 v Krajiški ulici neznan-
ka, ki je obležala na hodniku mirno.
Počila ji je lobanja, poleg tega si je pa
zlomila tudi desno nogo.

— **Proti modernim kopalnim oblekam.**
Nekateri ugledni meščani v Banjaluki so
se obrnili na oblasti s prošnjo, da naj bi
napravila policija v kopalnišče red in za-
ščitila javno moralo. Svojo prošnjo utem-
ljujejo s trditvijo, da se »kopljejo« nekateri
kopalci in kopalke v nedostojnih kopalnih
oblekah. Obenem zahtevajo naj bi se mo-
ško in žensko kopalnice strogo ločilo, ko-
palcem in kopalkam naj bi se prepovedala
skupna vožnja v čolnu po Vrbasu, ki teče
skozí mesto, ker škoduje to javni morali
in bode v oči starejše ljudi, vajene večje
spodobnosti.

Iz Ljubljane

— **Cestna dela.** V zapadnem delu me-
sta imajo še vedno mnogo dela na cestah,
ki jih utrjujejo s parnim valjarjem. V delu
je še del Levstikove in Nunske ulice. Na
Erjavčevi cesti so bili letos delavci tudi
dolgo in marsikdo je mislil, da bo konec
teh komedij. Toda zdaj bo bolje še lepše,
cesta bo urejena, odnosno tlakovana na
poseben način, namreč prepojena s bitu-
menom, da ne bo več prašna. Tlak bo tak-
šen, kakršnega dolajo že delj časa na živil-
skem trgu.

— **Erjavčeva cesta.** bo v odseku med
Igrško ulico in Bleiweisovo cesto nekaj
dni za vsak vozni promet zaprt, ker se je
pričelo s površinsko obdelavo z bitumnom.

— **Glavni dobitek na šentvitski razstavi**
(lepa kuhinjska oprava) je zadel št. 1137
(ne 1131, kakor je bilo pomotoma javljeno).

— **Avtobusni izlet k Skalaskemu domu.**
T.K. Skala obvešča, da prirediti na splošno
željo mnogih, ki niso dobili zadnje nedelje
vozovnice za avtobusni izlet v Bohinj in na
Vogel, izlet k novo-ovrženemu Skalaskemu
domu, z odhodom avtobusa v soboto dne
25. 8. m. ob 16 uri izpred kavarnе Europa.
Vožnja tja in nazaj Din 47.— za osebo.
Tako po prihodu avtobusa v Bohinj, odhod
na Vogel pod vodstvom poverjenika
— Skalaša. Ker so jutra na Voglu izredna
doživetja glede na krašen položaj doma, se
izlet priporoča. Avtobusa se lahko poslu-
žijo, tudi drugi obiskovalci Bohinja. Izlet
se prirediti le če bodo vozovnice razprodane.
Vozovnice se dbe pri trvdki »Alpina«.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

— **Dve nesreči.** 30letni Stanko Pre-
šern, laborant v drogeriji Adria, stanujo-
či na Vrtači št. 4, je imel včeraj v labo-
ratoriju opravke z bengalskim ognjem. Ne-
radno je smodnik eksploziviral in je Prešern
dobil opekline po rokah, obrazu in životu.

— **Na cesti proti Smedniku** je padel s ko-
lesa 27letni sin posestnika v Hračah, Ja-
nez Rozman in se potokel po kolenku in
obrazu. Ob nesrečnega sta morala v bol-
nišnico.

— **Blagovnega kolodvora na Gorenj-
skem kolodvoru** ni več že od 1. t. m. Upo-
rabljali ga bodo le še za režijsko blago. V
skladišče se bo preselila signalna delav-
nica.

— **Lep svetilnik stoji pri stari prenov-
ljeni cerkvi v Šiški.** Ljudje pravijo, da bi
bil še lepši, če bi končno že dobil žarnico.
Čeprav je še tako lep, ne sveti nič, četudi
liščji s nosom vanj. Sicer pa ga niso posla-
vili menda le zaradi lepote, temveč iz prak-
tičnih razlogov. S samim svetilnikom Šiš-
kariji ne morejo biti zadovoljni kljub svoji
skromnosti.

— **Občni zbor moške in ženske šente-
pertske Ciril Metodove podružnice v Lju-
bljani** se vrši v petek, 24. t. m. v gostilni
Zupančič, Jegličeva c. 15 ob 8. uri zvečer.
Člani in prijatelji CMD vabljani.

— **Opozarjamo na preselitev nazna-
nilo lekarne g. Mr. Ph. Anton Ustar.** —
Glej današnji oglas.

— **Druga počitniška kolonija otrok**
mestnih uslužbencev se vrne s 24 dnevnega
letovanja v Kamni gorici jutri v sredo ob
18. uri z avtobusom pred Mestni dom.
Reditelji prosimo, da pridejo po svoje
otroke.

— **Umetnostnozgodovinsko društvo**
v Ljubljani priredi v sredo 22. t. m. popoldne
ob pol štiri ogled zavoda ev. Stanislava v
Šent. Vidu in župne cerkve. Odhod iz Lju-
bljane s tramvajem vsaj ob triletni na tri.
Vodil bo magistr Viktor Steska. Povabljeni
vsí prijatelji umetnosti.

— **Tramvajaska nesreča.** O včerajšnji
tramvajski nesreči smo zvedeli še nekate-
re podrobnosti. Okoli 10. je vozil proti ma-
gistratu tramvaj št. 19. Vodil ga je voznik
Franc Lampelj, sprevoznik pa je bil Alojz
Vavpotič. Pred hišo št. 6 je privozil
nasproti na kolesu brezposelni delavec An-
drej Jerman. Voznik je dajal znamenja z
zvočnem, Jerman pa, ki je tramvaj videl,
je menda izgubil oblast nad kolesom in ni
takoj zavil na desno, kjer je bilo do hodni-
ka še približno 3 metre prostora. Lampelj
je pač v svo silo potegnil za zavoro, ven-
dar na mokrih tračnicah voza ni mogel
tako ustaviti. Voz je Jermana s sprednjim
koncem zadel v glavo s tako silo, da je od-
letel s kolesa na drugo prago in tam oble-
žal. Njegovo kolo je prišlo pod voz, ki je

Pri železniških težkočah, zgađi, zmanj-
šanem obkultu za tek, zapeki, pritisku na
jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspasno-
sti povzroči kozarec »Franz Josefov«
grenčice takojšnje poživljenje zastale
prebave. Zdravniška sporočila iz tropič-
nih dežel slave »Franz Josefov«
vodo kot »ražen pripomoček proti grizi, kakor
tudi železničnim obolenjem, ki nastopajo
v zvezi z mrazico.« »Franz Josefov«
grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah
in specerijskih trgovinah.

Nihče ne sme v taborišče hitlerjev-
cev. V Varaždinu je prispel v nedeljo poljski
novinar Norbert Zaba, dopisnik množ-
nih poljskih listov in napol uradnega gla-
sila estonske vlade. Hotel si je ogledatita-
borišče hitlerjevcev, pa mu vstop ni bil do-
voljen, ker ne sme nihče v taborišče.

Ribarsko razstavo na letošnjem je-
senskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 10.
septembra je organizirala Zveza ribarskih
društev za Slovenijo. Ribarstvo pridobiva
od dne do dne več veljave vsled umnega
razumevanja v gospodarskem, turško-pro-
metnem in sportskem oziru. Moderno in
praktično oskrbovanje naših potokov, skrb
za pravilno vlaganje, negovanje vode in rib,
z eno besedo umno ribozarstvo dovaja do
edine lepih uspehov. Ribarska razstava bo
pokazala delo ribičev v preteklosti, razkri-
la bo sedanje stanje ribarstva in dopri-
nesla dokaz, da se z umnim gospodarstvom
vendarle da doseči gmotni dobiček. Razstava
bo nameščena v velesejskem paviljonu
G. V paviljonu bo živ potok - umetna reka,
dolga približno 30 m. široka do 2 m s pad-
cem 1 m. Nameščene bodo kolanje, razne
globlji do 1 m. Tu notri bodo porazdeljene
ribe vseh domačih vrst: lipani, postrvi vseh
vrst, sulci, skratka salmondini, dalje ščike,
somi, somiči, petrovke, bolni, menki, plat-
nice, podisti, kleni, karpi linji, mirene itd.
Primerne razmeram, kakor rabi riba dečo-
žo ali mirno vodo, bodo ribe po vrsti na-
meščene, sami dorasčeni in težji kornadi.
Ob potoku bo porazdeljeno razno vodno in
močvirno rastlinje, tla vseh korit pa oblo-
žena s peskom, kamenjem in talno hrano
za ribe v obliki raznih nimf, eno-
dnevnic, kapičev, piškurjev itd. Ena obre-
zna stran bo dostopna v celoti občinstvu, ki
motri ribe skozi steklene sipe, vdela ne v
stene korit. Druga obrežna stran pa bo
pudila vpogled v razne priprave ribiškega
pribora, lovnega orodja, mrež itd., za morje
in sladke vode. Poleg tega bodo tu name-
ščeni terariji, akvariji in razstavljene tudi
amfibije.

ZOBOZDRAVNIK
Med. univ. dr. Srečko Puher
Gregorčičeva ulica 32, telefon 20-70,
zopet redno ordinira. 6734

Pocenitev kruha v Zagrebu. Na lastno
pobudo so nekateri zagrebški peki znižali
cene kruha, tako da prodajajo zdaj beli
kruh po 3., polbeli po 2.50 in črni po 2 Din
kg. Kruh so pocenili za 1 Din. Drugi peki
se pa pocenitvi kruha odločno upirajo.

— **Bat'ina palača v Zagrebu.** Trvdka
Bat'a zaradi v Zagrebu veliko palačo in
sicer na zemljišču med palačo zakladne bol-
nice in palačo pokojniškega fonda urad-
nikov Mestne hranilnice. Palačo, ki bo vi-
soka 42 m, začno graditi v začetku prihod-
njega leta.

— **Razstava ovce in koz.** Da se vzbudi
večje zanimanje za ovčarstvo in kozarstvo,
prireja društvo »Živalce« tudi razstavo koz
in ovc. Razstavljene bodo kozice molznice,
kozli, kozlički, dalje ovce, ovni in jagneta
vseh pasem, ki jih goje rejci v dravski
banovini. Razstavljene bodo tudi razni
predmeti in izdelki iz volne in kožuhovine
in usnja, krmila in potrebšćine. Ovca in ko-
za sta zelo koristni živalci in ni prav, da
opuščamo njih rejco. Razstava bo od 8. do
10. septembra t. l. na velesejmu v Ljubljani

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi,
da bo v splošnem lepo vreme, le da homo
imeli morda krajevne nevihte. Včeraj je
bilo lepo po vseh krajih naše države. Naj-
višja temperatura je znašala v Skoplju 41,
v Splitu in Beogradu 29, v Ljubljani 28.2,
v Zagrebu in Sarajevu 28, v Mariboru 25.5.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.4,
temperatura je znašala 15.4.

— **Težka nesreča.** Iz Banjaluke poro-
čajo, da se je pripetila v Gornji Sanici v

prednji del popolnoma stri. Nezavestnega
Jermana so z rednim vozom prepeljali v
bolnišnico, kjer pa je že okoli 13. izdihnil,
ne da bi se zavedel. Imel je počeno loba-
njo in hude notranje poškodbe. Po utrje-
vanju priče in preiskavi policije ne zadene
voznika nobena krivda.

Iz Novega mesta

**Zivahno delovanje Zvezde absolven-
tov kmetijskih sol v Novem mestu.** Po-
družnica Zvezde absolventov kmetijskih sol
v Novem mestu priredi 27. in 28. t. m. na
banovinski kmetijski solli na Grmu dvo-
dnevni splošni tečaj. Predavali bodo naj-
boljše kmetijski strokovnjaki o gospodar-
skih smernicah za izboljšanje kmetijstva.
Ekonomska tečaja se udeležijo absolventi
kmetijskih sol, učenci kmetijskih nadalje-
valnih sol in vsi gospodarji. Za hrano in
stanovanje bo za vse udeležence pravdas-
no preskrbljeno. Prijave pa sprejema: Po-
družnica Zvezde absolventov kmetijskih sol
v Novem mestu, Prešernova ulica.

— **Nastop topliškega Sokola.** V nedeljo
19. t. m. je priredil Sokol iz Dolenjskih
Toplic svoj vsakoletni nastop, ki bi se mor-
al vršiti že 15 t. m. Zaradi slabega vre-
mena je bil odložen na nedeljo. Novome-
ščane so vozili tja avtobus. Ob 3. uri po-
polodne je bila povorka skozi Toplice. V njej
je korakalo domače društvo, bratska dru-
štva iz Novega mesta, Straže. Vavte vasi
in od drugod. Po povorki je bil v zdravil-
škem parku točevalni nastop. Nastopilo je
24 moške in ženske dece, 21 članov, 12
moškega naraščaja in članska vrsta na
drogu. Posebno točko je izvajala ženska
deca, 12 po številu. Nastop je potekel v le-
pi skladnosti in vse vaje so bile vzorno
izvedene. Pri vseh točevalnih točkah je
sodelovala godba novomeške Godbenega
društva. Po nastopu se je v lepem, senča-
nem parku razvila animirana narodna ve-
selica. Za obilo zabave je poskrbelo doma-
če društvo. Prireditve so obiskali tudi vsi
kopalški gostje, ki jih je letos mnogo.

— **Tekmovanje streške družine v No-
vem mestu.** V nedeljo so se končale že 12.
avgusta pričetke streške tekme. Na posa-
meznih tarčah so bili doseženi sledeči re-
zultati: na tarči Novo mesto (za prehodni
pokal, za katerega so prispevale g. ban dr.
Maurič poslanec g. Anton Klinc in dru-
žina) je bil prvi g. Povh s 162 točkami,
drugi g. Zukovec s 157 točkami, tretji g.
Seđej s 150 točkami. Kdor si petkrat
osvoji pokal, postane njegov lastnik. Na
tarči »Krk« prvi g. Zukovec 223 točk,
drugi g. Povh 216 točk, tretji g. ing.
Trenc Avgust 210 točk, četrti g. Ogrin
204 točke, g. Seđej 194 točk. Na tarči
(Dolenjske splošna tarča), kjer so tek-
movalci oddali v treh serijah po pet stre-
lov, je zreb dočel prvo mesto g. Avsecu
Antonju, drugo g. Povhu, ker imata oba
enako število točk, t. j. 137 od 150 dose-
gljivih. Njima sledi g. Zukovec 134 točk,
g. Smola 123 točk, g. Trenc 118 točk, g.
Malokalibersko puško so streljali tako:
1. Ogrič od 100 dosegljivih točk je dosegel
90 in si s tem pribori naslov prvaka novo-
meške Streške družine; bil je odlikovan
z diplomom in zlato kolajno. Sledijo mu
Trenc 83 točk, g. Klemendič Franc 78 točk,
g. Zukovec 71 točk, g. Smola in g. Seđej 64
točk. Po tekmovalstvu so bile razdeljene na-
grade in razvila se je prijetna zabava ob
tihu Krki, ki je trajala ob veselem rajanju
pozno v noč.

Iz Celja

— **Hmeljske obiralkе in obiralci** se
že več dni vozijo skozi Celje v Savinjsko
dolino, kjer je sedaj obiranje hmelja v
polnem razmahu. Obiralk in obiralcev je
letos manj nego prejšnja leta, ker obiral-
cem in bila odobrena polovična voznina na
železnicah.

— **Cesta na desnem bregu Savinje** v
Lisach je nekoliko dalje od Luhnovega po-
sestva zopet v zelo slabem stanju. Zadnja
poplava je odnesla del ceste na več mestih
in sedaj se cesta ruši dalje. Zaradi var-
nosti prometa je nujno potrebno, da okoli-
ška občina popravi in primerno zavaruje
poškodovano cesto, da ne bo prva prihod-
nja poplava povzročila nove, še večje ško-
de.

— **Nesreča v gozdu.** V soboto je 39
letni vinčar Miha Drotelnik iz Poljčan v
gozdu podiral smreke. Pri delu je tresčila
podzarna smreka predčasno na zemljo,
zadelo Drotelnika ter mu zlomila levo
ključnico in težko poškodovala desno no-
go. Drotelnika so prepeljali v celjsko bol-
nišnico.

Iz Ptuj

— **Karambol avtomobilista.** Pred dnevi
je vozil neki avstrijski avto iz Maribora
proti Varaždinu, baje z brzino 80 km na
uro. Avto je sfoiral, kakor se je pozneje
ugotovilo, dr. Erich Ulz iz Murcha v Av-
striji. Na križišču banovinske ceste Ptui-
Sv. Barbara in Ptui-Dubrava je nasproti
privozil tovorni avto last Franca Šoštar-
ča iz Dabrave, ki ga je sfoiral sofer Bat-
tič Anton. Dočim je sofer tovornega av-
tomobila dajal predčasne signale in vozil v
zmernem tempu, je osební avto vozil ba-
je brez signalov in se z vso silo zaletel v
tovorni avto. Stunek je bil tako močan,
da je vrglo soferja Battiča iz avtomobila,
pa je ostal brez poškodb, tovornemu av-
tomobilu pa je zdrobilo prednja kolesa in
blatnike, dočim je osební avto ostal ne-
poškodovan. Orožniki iz Zavrča, ki so pri-
hiteli na kraj nesreče, vodijo preiskavo in
bo zadeva zaključena pred sodiščem.

— **Tatvina na vlak.** Ko se je tni dni
vozila zasebnica Antonija Mavrič z osebnimi
vjakom iz Ljutomerja v Ptui, jo je med
vožnjo okradla neka sopotnica, ki ji je v
trenutku, ko je za h/p zapustila klope, iz-
maknila iz denarnice 1100 Din. Mavričeva
je zadevo takoj prijavila orožnikom v Ptui,
ki so tatici že na sledu.

— **Gasilsko službo** opravilja do 26. t. m.
II. red, 3. vod s četarjem Bertičem Alojzom
in četnikom Runovcem Francem, dočim
opraviljo reševalno službo sofer Sirec
Franc, četar Vaupotič Konrad in Zaler
Franc ter Vrabčič Alojz.

— **Nočno lekarniško službo** ima do 24.
t. m. lekarna »Pri zamorcu« (mag. ph.
Moštor).

Iz Celja

— **Hmeljske obiralkе in obiralci** se
že več dni vozijo skozi Celje v Savinjsko
dolino, kjer je sedaj obiranje hmelja v
polnem razmahu. Obiralk in obiralcev je
letos manj nego prejšnja leta, ker obiral-
cem in bila odobrena polovična voznina na
železnicah.

— **Cesta na desnem bregu Savinje** v
Lisach je nekoliko dalje od Luhnovega po-
sestva zopet v zelo slabem stanju. Zadnja
poplava je odnesla del ceste na več mestih
in sedaj se cesta ruši dalje. Zaradi var-
nosti prometa je nujno potrebno, da okoli-
ška občina popravi in primerno zavaruje
poškodovano cesto, da ne bo prva prihod-
nja poplava povzročila nove, še večje ško-
de.

— **Nesreča v gozdu.** V soboto je 39
letni vinčar Miha Drotelnik iz Poljčan v
gozdu podiral smreke. Pri delu je tresčila
podzarna smreka predčasno na zemljo,
zadelo Drotelnika ter mu zlomila levo
ključnico in težko poškodovala desno no-
go. Drotelnika so prepeljali v celjsko bol-
nišnico.

Iz Ptuj

— **Karambol avtomobilista.** Pred dnevi
je vozil neki avstrijski avto iz Maribora
proti Varaždinu, baje z brzino 80 km na
uro. Avto je sfoiral, kakor se je pozneje
ugotovilo, dr. Erich Ulz iz Murcha v Av-
striji. Na križišču banovinske ceste Ptui-
Sv. Barbara in Ptui-Dubrava je nasproti
privozil tovorni avto last Franca Šoštar-
ča iz Dabrave, ki ga je sfoiral sofer Bat-
tič Anton. Dočim je sofer tovornega av-
tomobila dajal predčasne signale in vozil v
zmernem tempu, je osební avto vozil ba-
je brez signalov in se z vso silo zaletel v
tovorni avto. Stunek je bil tako močan,
da je vrglo soferja Battiča iz avtomobila,
pa je ostal brez poškodb, tovornemu av-
tomobilu pa je zdrobilo prednja kolesa in
blatnike, dočim je osební avto ostal ne-
poškodovan. Orožniki iz Zavrča, ki so pri-
hiteli na kraj nesreče, vodijo preiskavo in
bo zadeva zaključena pred sodiščem.

— **Tatvina na vlak.** Ko se je tni dni
vozila zasebnica Antonija Mavrič z osebnimi
vjakom iz Ljutomerja v Ptui, jo je med
vožnjo okradla neka sopotnica, ki ji je v
trenutku, ko je za h/p zapustila klope, iz-
maknila iz denarnice 1100 Din. Mavričeva
je zadevo takoj prijavila orožnikom v Ptui,
ki so tatici že na sledu.

— **Gasilsko službo** opravilja do 26. t. m.
II. red, 3. vod s četarjem Bertičem Alojzom
in četnikom Runovcem Francem, dočim
opraviljo reševalno službo sofer Sirec
Franc, četar Vaupotič Konrad in Zaler
Franc ter Vrabčič Alojz.

— **Nočno lekarniško službo** ima do 24.
t. m. lekarna »Pri zamorcu« (mag. ph.
Moštor).

Skrivnostno podzemlje pod Krimom

Ledena jama je le okrog 20 km od Ljubljane, pa so vedeli za njo le redki in še tisti je niso dobro poznali

Ljubljana, 21. avgusta.
Nedavno so se naši čitatelji seznanili s
slovitimi Potočki zizalko in nekoliko tudi s
Trbiško. O Potočki zizalki se je doslej pi-
salo pri nas mnogo premalo, čeprav je iz-
redno zanimiva za lajka in znanstvenika,
privlačna za turista in izletnika ter pose-
bnost za vsakogar. Sploh pa pri nas govori-
mo mnogo o tujskem prometu ter mlati-
mo prazno slamo, o stvarih pa, ki bi naj
pozivele tujski promet in ki res zaslužijo
vso pozornost, ne je čimteljivo, ki se tru-
dijo za povzdigo naših krajev in populari-
zacija njihovih posebnosti in lepote — ne
vemo nihčar povedati. Zato je končno —
med nami — tudi razumljivo, da ne vemo,
skoraj nič o posebnostih kraškega sveta
v neposredni bližini Ljubljane. Če re-
vprašujemo za podzemne jame, se ti nekam
pomilovalno posmehujejo, češ, kaj boš pa
počel v brezdnih, ki jih je toliko in kamor
si ne upa živa duša! In nič določnega ne
zveš o teh »brezdnih«.

Eno takšnih »brezdnih« je komaj regi-
strirano ter se imenuje Ledena jama.
Tega imena ne slišiš nikdar v Ljubljani
in nihče ti ne bo vedel povedati ničesar o
njem. Niti mnogi domačini dobro ne vedo,
kje je prav za prav Ledena jama. Turisti
zadejajo v njo le po naključju, a dobro si je
ni ogledal menda še nihče izmed onih, ki
bi jo naj preiskali vsaj površno. Skratka,
Ledena jama je znana — kolikor pač je —
le kot navadno brezdnjo. Kot njena edina
posebnost pa je znano, da je v jami tudi
o kresu led. Toda to je najbrž legenda,
ki je nastala zaradi tega, ker je v Ledeni
jami precej mrzlo, kot pač navadno v vseh
velikih jamah. O skrivnostnih stvarih na-
stajajo vedno legende.

— **Poznavalci** Ledene jame so me od-
vračali od ogleda, češ, da ni vredno lažiti
v njo. Zato sem šel s skepo, vendar s pri-
merno porcijo optimizma s postaje Pre-
šerje proti Krimu na Planinca, Planinca,
krasno, veliko senožeht vidni iz Ljubljane
kot podolgovato zeleno jaso, sicer je pa
vasi z dvema hišama ime Planinca. Kot la-
jka, ki se nisem suženj »bele opojnosti«,
me je prevzel krasen smuški teren na Pla-
ninca. Prav rad bi sprožil debato, če je še
kje bližje Ljubljane lepši teren za smuko.
Toda šel sem odkrivati Ledeno jamo, od-
nosno jame in ne smučališč, zato prepu-
ščam opis smuških terenov drugim pokli-
čanim.

Na Planinci sem dobil 14-letnega vodni-
ka pri hiši, kjer imajo kopico otrok. Z nav-
dušenjem mi je šel pokazat Ledeno jamo,
saj le redki vprašujejo po nji. Pot k jami
ni markirana in čeprav je jama tik ob
cesti, ki drži proti Krimu iz vasi Jezera,
je ne najdeš zlepa sam. Ubrala sva jo kar
po senožeht navzdol. V dobrih petih minu-
tah sva bila že pri jami. Dva koraka od
ceste na levi strani se odprta navidez brez-
danji prepad. Drugega ne vidiš od tam.
Moras najprej ob prepadu proti vzhodu.
Tam se teren zložneje spušča in pot drži
v kotlino. V kotlini se odpira skalnata
stena na desni, da tvori veliko duplino, ki
bi tudi že zaslužila ime jama, saj bi lahko
spravil v njo sto ljudi. Na levi pa teren
strmo pada. Ostrišči. Pred seboj imajo
mračno, okrog 25 m široko in 15 m visoko
odprtino. Prameni medle svetlobe se iz-
gubljajo nekje v brezdanjosti. Tla padajo
približno pod kotom 60 stopinj (pretira-
vati nočem, morda je še bolj strmo). Takoj
sem spoznal, zakaj so vedeli spoznavalci
tako malo o Ledeni jami, češ, da je vhod
sicer impozanten, naprej pa ni nič in pot
se konča v nekakšni luknji. Nekoliko trden
pač mora biti v nogah, kdor se hoče spu-
stiti v jami, strahopeten pa ne sme biti
niti malo. Res ni prijetno iti navzdol, kajti
pot ni le strma temveč se ti valji pod no-
gami grušč, zlasti na levi ter ni nobena
umetnost pasti. Če pa padeš, se lahko zva-
liš nekam v skrivnostno temo, da bi nik-
dar več ne videl belega dne.

Svetloba kmalu umre. Le po silnih ste-
nah se padajo dolge, skrivnostne sence. Če
se ozreš nazaj, je tako visoko nebo in ze-
leno drevje, da imajo barve že povsem dru-
gačen, čaroben videz. Na oči namreč ne
vpliva več direktno solnčna svetloba, zato
vidiš vse v drugačni luči. Hlad, tema in
silna razsežnost podzemlja vplivajo pose-
bnost na človeka. Ko si na planinah, si dru-
gačen človek kot v dolini, ko si pa v takš-
nem podzemlju, si ves preroben. Človek je
pač le instrument čutov. Pod vrhom pri
vzhodu opaziš tudi prosojno meglo. Naj-
brž so to hlapi iz vlažne jame. Kdor ima
dobro oči, baje opazi iz jame podnevi tudi
zvezde, kot iz globokega vodnjaka. Jaz
jih nisem.

Nad 80 m dolgo pot narediš navzdol.
Jamo sem v glavnem premeril, doslej naj-
brž še ni bila premerjena. Zadržite ste ču-
tali, da je Potočka zizalka dolga 115 m in
da to pomeni že izredno dolžino za jamo,
ki je povprečno 30 m široka in 15 m visoka,
zato si lahko mislite, da Ledena jama
in navadno brezdnjo, če je pot dolga od
vhoda do najnižjega dela jame 82 metrov
in da se od dna začno tla dvigati še naprej
v dolžini okrog 50 m, da je jama dolga
(po tleh) nad 130 metrov! V najširšem
delu, na dnu, je 34 m široka. Pripravi na
merjenje višine nisem imel pri rokah. Na
oko sem presodil, da je na dnu, kjer je
jama najvišja, okrog 25 m visoko do stro-
pa. Morda je celo 30 m, rečem pa lahko le,
da razsežnost jame napravi na vsakogar
močan vtis.

Ljubitelji jam pa odkrije lahko še mar-
sikalj, ne le, da je jama velika. Občuduje
visoke stene, ki so tu in tam od vrha do
tal — več 10 metrov visoko — zakapane,
prevlečene s krasnimi, čistimi kapniškimi
tvorbami. Tu in tam stoji tudi kak zapra-
šen ali malo blaten stalagmit. Nekateri so
ogromnih dimenzij, a najdeš jih samo ob
stenah, ker se po tleh teče valji kamenje.
Na tleh leže skoraj povsod skale, ki so se
odtrgale bodisi od stropa, bodisi od sten.
Posebno zanimivo je, da so stene marsikje
povsem navpične do visokega stropa in da
stropi ne tvorijo s stenami svodov. Plasti
skal leže vzporedno s tlemi, kar se naj-
lepše vidi v prvem delu jame pred dnom.
Ob stenah je najbrž zasuto mnogo rogov.
Nekateri že lahko opaziš. Enega sem iz-
praznil toliko, da sem zlezal vanj, a sem
prispel le 4 m globoko. Drugi so tako za-

suti, da bi bilo za več ur dela, če bi jih
hotel zopet odpreti.

Pot po drugem delu jame navzgor ni
tako naporna kot v prvem, čeprav je prav
tako strma; na tleh so samo skale brez
gruča, ki jih lažje preležeš, četudi so
nekateri precej spolzke. Iskal sem tudi v
steni rove, a v drugem delu jame jih nisem
našel. Zdi se, da je konec jame. Strip
je precej nizek. Vendar je še v ozadju
majhna duplina. In kvšku, povsem navpi-
čno, drži še rov nekam naprej. V rovu
so pa bile tedaj zagvozdene skale, ki so se
majale, ko sem se jih oprijemal. Od spodaj
jih nisem mogel odstraniti, ker bi jih zva-
lil nase, zato sem se prerinil skozi, ne gde-
de na hinavske skale. Stisnilo bi me bilo
lahko in obvisel bi v rovu kot miš v pasti.
Ko sem prilezel gor, sem se najprej za-
gledal v krasne, zakapane stene in čudo-

Pouson du Terrail: 101 Lepa židovka

Roman.

Kaj bi se bilo zgodilo, če bi bila markiza vedela, da je navzoč njen sinček.

Guverner se je sočutno ozrl na ubogega markiza in nadaljeval z odločnim glasom:

— Začnite s svojo obtožbo, gospoda!

Prva je stopila naprej grofica Sara de Blossac. — Govoriti hočem za tega starca, ki je moj stric, za ubogo dete, ki je zdaj na varnem, za svojo hčerko, gospoda, končno pa tudi zase.

— Poslušamo vas, gospa. — je odgovoril predsednik sodišča.

— Obtožujem markizo de Beausejour, da je zavratno umorila mojega moža na krovu angleške ladje in sicer vpricho tu navzočega gospoda guvernerja, ki lahko to potrdi.

Guverner je zadržel v svojem nastanjanju.

— Nadaljujte, gospa. — je dejal predsednik sodišča.

Sara je nadaljevala:

— Nadalje jo obtožujem...

Sara je obmolnila, kakor da se je nečesa zbal.

— Ne bojte se ničesar, gospa, pravica lahko sliši vse in ona je na vaši strani.

— Nadalje je obtožujem, da je zlorabila svoj vpliv na aquitanskega guvernerja, da bi on...

— Stojte, gospa! je vzkliknil guverner.

— Zakaj? — je vprašal predsednik sodišča. — Pravica more slišati vse, da, še več, ona mora vse slišati in ona je na strani grofice de Blossac.

Tedaj je Sara nadaljevala:

— Zlorabila je svoj vpliv, da je vrgla v ječo mojega strica in mojega sorodnika Raoula de Blossac, ki sta sedela v trdnjavi Ha cela štiri leta.

— In kaj zahtevate? — je vprašal predsednik sodišča.

— Svobodo za svojega strica Samuela in Raoula de Blossac, za to žensko pa kazen.

— Ljuba gospa, — se je oglasila naenkrat markiza, — bodite veseli, da še vas nisem dal zapreti v Chateau-Trompette. Že s tem bi se morali zadovoljiti in hvaležni bi mi morali biti za to.

— Pustite te šale, gospa markiza, da jih vam ne bo treba prekmalu obžalovati. — jo je posvaril predsednik sodišča.

Naprej je stopila gospodična de Saint-Hermine.

— Pripovedovati bi vam morala o nesreči svojega očeta, barona de Saint-Hermine, ki ga je pregnala ta ženska, da je moral dolga leta sedeti v ječi, dokler ni pobegnil, pa so ga ujeli na krovu angleškega parnika in odvedli nazaj v Chateau-Trompette, kjer je končno umrl. In kakšen zločin sem storila jaz sama, da sem bila zaprta štiri leta? Strašno življenje mojega očeta v ječi, njegova smrt, moje trpljenje v ječi, to so zločini te ženske. Zahtevam pravico zase in za svojega bodočega moža grofa de Coarassa ter kazen za to podlo žensko.

— Na vsem tem ni nič resnice, — je vzkliknil markiz de Beausejour. — O takih podlostih se mi niti sanjalo ni.

— Vam seveda ne, kajti če bi se vam bilo sanjalo, bi bili morali kot ugleden meščan nositi vse posledice. Nam je pa znano, da si je markiza izbirala druge zaupnike.

— Kaj hočete reči s tem? — je vprašal markiz ponosno.

— Jaz vam povem to, — je odgovoril Raoul de Blossac.

— Vi, gospod? Kdo pa ste?

— Sem Raoul de Blossac in obtožujem markizo de Beausejour zakonolomstva.

— Za te besede mi boste odgovorjali? — je zakričal markiz de Beausejour.

Markiza je pa samo skomignila z rameni.

— Gospod markiz, — je nadaljeval Raoul, — ali želite, da vam dokazem svojo trditve? Evo vam dokaza!

Raoul je stopil v stran in namignil z roko malemu Robertu, ki je skočil k markizi in zaklical:

— Mamica, mamica!

Markiza se ni mogla premagati, razprostrla je roke in vzkliknila:

— Moj Robert, zlato moje dete!

— Kaj poreče markiz na ta prizor? — ga je vprašal Clodion.

Markiz je bil zadet v srce, pa si je takoj opomogel in odgovoril mirno:

— Ta prizor me nikakor ni presemetil, gospod, tega otroka poznam in sicer zato, ker je moj sin.

Napram drugi ženski in v drugačnih okolnostih bi bil za odgovor velikodušen. Toda markiza de Beausejour ni šlaša, da je njen mož priznal očetstvo, kajti vzravala se je in potisnila otroka za svoj hrbet, kakor bi ga hotela braniti, potem se je pa obrnila k svojemu možu, rekoč:

— Zagotavljam vas, gospod, da se temeljito motite.

Te besede so zadele ubogega markiza kakor težko kladivo, da se je kar opotekel. Malokatera ženska na svetu je tako čimnično priznala svoj greh. Sicer pa, kdo bi jo mogel obsoditi za to obdolžitve? Nič! Tisti časi so bili zelo prizanesljivi za razne grehe in čeprav so bili begunci prepričani, da si bodo priborili svobodo, ni bilo težko uganiti, da ta prizor ne bo mogel vplivati na poostreitev markizine kazni. Da bi pa vplivala na to žensko moralna kazen, tak čudež se ni mogel zgoditi. Sicer jo je pa markiz še vedno ljubil. Saj je svojo ljubezen baš tisti hip dokazal in tako bo mali Robert gotovo našel vsaj zaščitnika, če že ne očeta.

— To je vse? — je vprašal guverner.

— Ne, je odgovoril Coarasse kratko.

— Kaj hočete še povedati?

— Obtožujem to žensko sleparije in izjavljam, da nima pravice imenovati se markiza de Beausejour.

— Kdo to pravi? — je vprašala markiza z drhtečim glasom.

— Jaz, ki vam povem vaše pravo ime: Felicite Descombesova.

Markizova žena je prebledela in se opotekla. Ta udarec je zadel svoj cilj, toda streti čimnične ženske ni mogel. Kmalu si je opomogla, tako da se je celo nasmehnila.

— To je vsaj nekaj novega, in te obdolžitve se nisem nadejala, — je dejala. — Gospod torej trdi, da nimam pravice imenovati se markiza de Beausejour?

— Da, gospa, to trdim.

— Gospod guverner, — je vzkliknil markiz, drhteč po vsem telesu. — Vi dovoljujete, da se razlegajo vpricho vas take besede, vi, ki ste bili med svati na najini poroki?

— Saj nisem trdil, da se gospod markiz ni poročil s to žensko, — je nadaljeval Coarasse mirno. — Pač pa trdim, da je bil prepričan, da se je oženil z drugo.

— Oženil sem se z gospodično de Blagnac.

— Mislili ste namreč, da ste se oženili z njo, v resnici ste se pa oženili s Felicite Descombesovo.

— Kdo pa je prav za prav ta Felicite Descombesova? — je vprašala markiza samozavestno.

— Sleparica!

Markiza se je nervozno zdrznila: Coarasse je nadaljeval:

— To je sleparica, ki je bila služkinja pokojne gospodične de Blagnac in se je pozneje omožila z markizom de Beausejour.

Človek dela s prsti

Zdravnik bodočnosti bo iz prstov razbral vse, kar bo hotel vedeti o bolniku

Ko se je pred leti Francoz Vertillon oglašil s svojim odkritjem, da namreč odtisi prstov niti pri dveh ljudeh na svetu niso enaki, temveč, da ima vsak človek svoj individualni odtis, ki se ga ne more odkrižati, pa naj si še tako prizadeva, se mu je ves svet smejal. In vendar se je izkazalo, da ima mož prav. Na njegovem odkritju temelji zdaj obsežna in zelo važna veda, ki je zdaj najzanesljivejši pomočnik v borbi proti zločinem.

Ni torej čuda, da so učenjaki na mednarodnem kongresu antropologov in etnologov v Londonu potrpežljivo in previdno poslušali trditve prof. Polla, da se da iz odtisov prstov spoznati, ali je človek zdrav ali bolan, kakšno bolezen ima in celo h katerim boleznim je nagnjen. Vse to se da baje spoznati že iz odtisov prstov pri dojenčkih in tako lahko usmerimo njihovo vzgojo, da ostanejo zdravi ali da jih rešimo vsaj najtežjih boleznih.

Prof. Poll priznava, da je njegova veda šele v povojih in da zaenkrat njegove diagnoze še niso povsem zanesljive. Točno pa je baje ugotovil nesne vezi med celotno konstitucijo človeka, njegovim zdravjem in odtisi njegovih prstov. To je prvič opazil, ko je ugotovil veliko podobnost odtisov prstov tuberkuloznih ljudi ali pa ljudi, ki jih razjeda rak. Prepričal se je tudi, da imajo ljudje iz istega kraja ali pa v

enakih razmerah živeči ljudje odtise prstov, ki kažejo znatno sorodnost.

Ze raziskovalec Kretschmer je pred leti opozarjal na to, da je ugotovil zvezo med konstitucijo telesa in značajem ljudi. Prišel je do zaključka, da so mršavi ljudje nagnjeni k drugim boleznim, nego debeli, svetlolasi k drugim, kakor črnolasi. V tej smeri je nadaljeval raziskavanja docent dr. Bernhard Arschner, ki trdi, da se moramo ozirati na celotno konstitucijo bolnika pri presojanju njegove bolezni, ne pa samo na omejeno okolico bolnega organa. Na isto poškodbo ali motnjo v organizmu reagirajo ljudje nizke postave drugače, kakor ljudje visoke postave, mladi drugače, kakor stari, utrujeni drugače, kakor spočiti, dobro rejeni drugače, kakor slabo hranjeni itd.

Doslej so učenjaki splošno domnevali, da je karakteristika človeka v prvi vrsti njegov obraz, izraz oči, ton glasu in oblika ložnice. Zdaj pa že priznavajo, da so enako karakteristični znaki tudi noge in roke, posebno pa prsti. Prsti in možgani so dvignili človeka tja, kjer stoji zdaj. Pravijo, da dela človek z rokami. Točneje bi bilo trditi, da dela s prsti. Ni torej čuda, da se je vtisnil v prste ves človekov značaj in da bo izkušen zdravnik bodočnosti iz prstov razbral vse, kar bo hotel vedeti o bolniku.

Srečna Afrika

Dan za dnem se piše in govori o hudi gospodarski krizi, vendar so pa na svetu še kraji, kjer je ljudje ne čutijo, kjer teče življenje še vedno gladko, brez križev in težav. Ti kraji so v Afriki, kjer žive še divji narodi. Angleški raziskovalec William West je odkril tak rajski kotiček na svoji ekspediciji v Afriki. Mož je kar strmel nad nespretnimi trgovci v onih krajih, ki nimajo nobenega trgovskega, niti gospodarskega smisla.

Kravo dobiš tam za 10 šilingov ali pa še ceneje. In vendar so ljudje tam kar nori na evropski denar. Evropci plačujejo blago z denarjem, če pa kupuje domačin, plača blago v domači valuti, namreč s praznimi konzervnimi skatlicami. Kdor hoče preživeti v teh krajih prijetne počitnice, piše West, naj vzame s seboj mnogo raznih konzervnih skatlic. Če bi mu mogli sorodniki poslati vsak mesec vsaj tucat praznih konzervnih skatlic, bi lahko do smrti brezskrbno živel med divjaki.

Konec prizanašanja ženskam

Vest o usmrtni nevyorške morilke Ane Antomijeve, ki je umorila svojega moža, je obrnila pozornost na ameriška sodišča, ker so zavzela napram zločinkam odločno stališče. To velja zlasti za morilke. Čicaška policijska uradnica Ana Castelo, ki je v kriminalni službi osvela, potrjuje vest, da so sodniki svojo prejšnjo slabost napram raznim koketnim trikom obtoženk temeljito izpremenili. Koketno mežikanje in solze v svilenih žepnih robčih ne morejo več omeščati ameriškega sodnika, pravi Ana Castelo. Sodniki, pred katerimi je stala Ana Antomijeva, niso izgubljali časa, po kratki obravnavi so priznali njeno krivdo. Enako se je zgodilo z Nellie Madisonovo iz Montane, ki je na strašen način umorila svojega moža in jo je kalifornijsko sodišče obsodilo na smrt. Ona je bila prva v Kaliforniji usmrčena ženska.

Ana Castelo nadaljuje svoje pripo-

vedovanje: Zdaj ni več nobene razlike ali stoji pred sodniki morilec ali morilka, pa naj bo še tako koketna in zapeljiva. To dokazuje primer Ruth Sunderjeve, ki je skupno s svojim ljubčkom Grayem umorila svojega moža in je morala na električni stol kakor njen pomagač. Ameriška javnost je z odobravanjem sprejela te stroge sodbe. Ljudje se ne dajo več omeščati solzam in zapeljivim pogledom zločink. To dokazujejo tudi veliki neuspehi filmov, v katerih nastopajo lepe morilke. Hoodlywod takega filma ne sme več spraviti v promet.

Gmotni položaj sovjetskih stenografov

Kakor povsod po svetu, je tudi v Rusiji potreba po dobrih stenografih vedno večja. Živahno politično življenje na eni in razvoj industrije ter ljudske izobrazbe na drugi strani je prinesel tudi večje povpraševanje po stenografiji in stenografih. Trocki je nekoč izjavil, da bomo kulturo vsakega poedinega naroda kmalu lahko presojali po stanju stenografije in številu stenografov. Sovjetski stenografi so organizirani v močnih strokovnih zvezah in brezposelnosti ne poznajo. Nasprotno, stenografijo bi lahko prištevali med deficitarne stroke, kajti kljub neprestanemu dotoku novih sil je stenografov vedno premalo. Zato tudi plače stenografov stalno naraščajo. Leta 1931. so dobili stenografi 10 rubljev na uro, v naslednjem letu pa že 15 rubljev. Mesecna plača stenografa, zaposlenega stalno v uradu, znaša 275 do 300 rubljev, dočim dobiva strojepiska 200 do 250 rubljev. Profesor stenografije dobiva 5 do 8 rubljev na uro.

Povpraševanje po stenografih pretega ponudbo in zato imajo mnogi stenografi več služb. Gmotni položaj stenografa v Rusiji ne zaostaja prav nič za onim dobro plačanega inženjerja. Stenografi imajo tudi vsako leto mesec dni plačanega dopusta.

Svatba na Filipinih

Zapadna kultura, ki skoraj že 300 let vpliva na Filipine, nima še nobenega vpliva na poročne cerimonije filipinskih mohamedanov. Ti se poročajo še vedno po istih obredih, kakor pred 300 leti. Cim zahrepen mladenič iz pleme Moro po družici, gre iskat nevesto. Ko najde dekle, ki odgovarja njegovemu idealu, se nastani blizu njene bivališča. Začne jo snubiti, dokler se njeno srce ne omešča, odnosno dokler se ne prepriča, da ga ne mara. Večkrat traja to več mesecev. Da postane njegovo hrepenenje še ognjevitije, mu dekle tu in tam dovoli izraziti čustva v različnih oblikah. Cim poklekne pred njo in ji začne v otožnih pesmih izražati svoje hrepenenje, poskusi dekle odvrtiti ga od namere, da bi jo vzel za ženo.

Ko nevesta končno pritrdi, stopi na mesto romantične snubitve vprašanje, koliko bo ženin za nevesto plačal. Nevesta sama se pogaja o odkupnini, ki je odvisna od gospodarskega položaja ženina in ki se plača bodisi v gotovini ali pa v blagu. Ta čas se mudi ženin še vedno pri svoji izvoljenki in ko je ugodno rešeno tudi vprašanje odkupnine, se mora pobrigati za ženske potrebe, za puder, perilo, obleke itd. To traja zopet nekaj tednov. Sele potem pridejo na vrsto priprave za svatbo. Ženina okopljejo v vodi, da se očisti lužebni od drugih žensk, ki jih je ljubil prej. Kakor preropen in nedolžno dete mora stopiti mladenič v zakon. Med pokanjem možnarjev se začne poročna svečanost. Prebivalci naselbine se zberu v krogu okrog zoročencev in ženin zapleše bojni ples pred svojo

globoko zastrto nevesto. Kar se začuje iz nevestinih ust pretresljiv krik, tožba na usodo. S tem je poročni obred končan, fant in dekle sta poročena.

Tihotapstvo v Argentini

Argentinski carinski uradi so zaprosili za boljše oborožitve in večjo oblast. Odkar je poskočila argentinska valuta, se je razpaslo tihotapstvo luksuznih predmetov tako, da oblasti tihotapcem niso kos. Močni motorni čolni križarijo med carinskimi ladjami, zasidranimi precej daleč druga od druge. Vsake noči krenejo ladje tihotapcev iz zalivov puste urugvajske obale proti argentinski obali. V zgornjem toku Parane, ki teče skozi pragozdove in tvori mejo med obema državama, so pripravili pomožni tihotapcev z velikimi čolni da prevzamejo tihotapsko blago in ga odpeljejo na varno. Svila in blago vseh barv sta glavni predmet argentinskega tihotapstva. V zadnjih štiri mesecih so zaplenili carinski organi za 250.000 pezos tega blaga.

Spopadi carinskih organov s tihotapci se vedno bolj množijo. Carinske oblasti so dobile osem novih, s strojnimi puškami in močnimi žarometi opremljenih motornih čolnov in z njihovo pomočjo se je posrečilo ujeti že več tihotapskih ladij. Kljub temu pa tihotapstvo še vedno cvete. Morje med obema državama je sicer strogo zastraženo, toda tihotapci se znajo prebiti skozi verigo carinskih motornih čolnov in v treh urah so v Argentini. Še predno cariniki zatirkujejo, je tihotapsko blago iz Urugvaya že v izloženih oknih argentinskih trgovin.

Iz Maribora

Carobna beneška noč na Mariborskem otoku. Ze tretje so aglini in podjetni prireditelji prireditelji Mariborski teden in vedno so bili obiskovalci zadovoljni z vsem kar jim je nudila ta prireditve. Zlasti je prišlo na račun vse, mlado in staro, na zaključni prireditvi v nedeljo popoldne in do jutranjih ur naslednjega dne. Kako bi tudi ne, saj so prireditelji sestavili res odlični program. Očarljiva bajnolepa beneška noč na Mariborskem otoku, ob prijateljskih železniških gozdb. »Drava« pa izvrstno izvajanje vrtolomnih atrakcij daleč naokrog znanih celjskih akrobatoev Buarja, Milnariceve in mladega Milkarja, da je vsem gledalcem kar sapa zastajala. Poleg vsega tega pa številni bogato založeni sotor naših nacionalnih društev in pa tobogan, ki je povzročil tega večera toliko smeha kot še menda nikdar. Ves prostorni otok je bil do zadnjega kotička zaseden, mnogi pa so odšli na razne bližnje gričke, s katerih so se čudili krasni razsvetljavi s plamenicami in pa številnim raznobarnim raketam, ki so zvirzale in pokajoč švigale proti nebu in naznanjale, da je konec Mariborskega tedna. Največjo pozornost pa so vzbudile očarujče svetlobne slike v najprejstih barvah. Ko je tisočglava množica zagledala egipčansko kolo, inicijalke Mariborskega tedna Maska in Maksica na gugalnici, krasen grb mesta Maribora, plavalke, volopad in raketni napad na tribuno vse v umetnem bajnolepem ognju, je navdušenje prišlo do vrhunca in med vzklikanjem: »Zivio Maribor, živio Mariborski teden in prireditve!« se v hvarno ploskanje kar ni moglo položiti. Vsa umetna razsvetljava, benzalčni ogenj in svetlobne slike so delo naše celjske truppe »Pirota«. Enoglasna sodba vseh je, da je letošnja beneška noč presežala v lepoti in prireditvi vse dosedanje, za kar gre prireditelj vsem priznanje. Med najboljšim razpoloženjem je vse udeležene beneške noči prehitelo jutro in vsi so nad vse zadovoljni zapuščali Mariborski otok. Pripomnilo, da so take prireditve na otoku potrebne, kar je pokazal letošnji zaključek Mariborskega tedna, saj je bila to nekaka manifestacija za naš obmejni Maribor in številni tuji, ki so se udeležili prireditve, bodo poneli preko meje sloves in aktivnost našega obdravskega mesta.

Poskušaj vtiom v tovarno. Od sobote do ponedeljka so neznanji vtiomilci vdrli v tovarno Thoman v Mariboru. Z dvoriščne strani, to je v smeri od železniške proge so zlikovci razbili okna in se splazili v pisarniške prostore. Vse kaže, da so stikali samo za denarjem, katerega pa niso našli. Sodijo, da so isti vtiomilci, ki so v tej tovarni nedavno odnesli 2500 Din gotovine.

Stroj mu je razmesaril roko. V soboto je doletela težka nesreča ključavničarja Ivana Toplaka uslužbenega pri tvrdki »Zelenka«. Po nesrečnem naključju je dobil roko v stroj, pri katerem je delal. Stroj mu je zdrobil dva prsta na desni roki. Ponesrečenec je bil prepeljan v bolnišnico.

Iz Poljčan

Osebnost. Pred dnevi je ošel iz našega kraja v Krčvino komandir tukajšnjih orožniške postaje g. Alojzij Šebenik. Bil je zelo vesten in dosegel je prav lepe uspehe. Da so prišli v roke zloglasni makovski vtiomilci, ki so bili 7. t. m. obojeni na več let ječe, je tudi njegova zasluga. Odkril je še več drugih vtiomov itd. Sodeloval je s pridom v kolikor mu je to dopuščala služba tudi pri vseh tukajšnjih nacionalnih društvih in organizacijah, zlasti v strelski družini. Ob odhodu mu želimo vse najboljšo.

Sv. Lucija je dobila nov zvonik. Poročali smo v začetku poletja, da je strela uničila zvonik znane romarske cerkvice Sv. Lucije v Studenčih pri Poljčanah. Spodetka so le za silo zacelili »ranu«, v teh dneh pa dokončavajo zadnja dela na novem ličnem zvoniku bele, daleč naokrog vidne in slovite cerkve posvečene sv. Luciji, zaščitnice oči.

Če oddajate ali iščete stanovanje
oglašujte v »Slovenskem Narodcu«. — Beseda 0.50 para.

ZAVESE
vam najlepše napravi po izbiri blaga specijalni oddelak za zaveso — BUD. SEVER, Ljubljana, Marijski trg 2. — kdor upošteva ulago pr. men. mu jih ugotovimo brezplačno: 36/1

DEKLISKO KOLO
kupim. — Ponudbe z navedbo cene pod »5 do 9 letc na upravo« Slov. Narodca.

GOSTILNO
z več sobami in vrtnom — eno-, dvo- in štirisobno lepo stanovanje, veliki prostori za vinske kleti, avto-garaža, delavnice 1. t. d., poleg remize takoj oddam. — Poizve se: Dolenjska cesta št. 12. 2595

RAZNO
Dijaške sobe
oglašujte v »Slovenskem Narodcu«. — Beseda 0.50 para.

PUMPARCE
modne hlače, najboljši nakup.
A. PRESKEK, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

PRODAM
KOŠNJO OTAVE
ob dolenski železnici prodam. — Pojasnila: Dolenjska cesta št. 12. 2596

LA CVETLIČNI MED
zdravilni, 10 kg Din 145.—, 30 kg Din 380.—, franko dostava, razpošilja G. Drechster, Tuzla. 2593

Mr. Ph.
Anton Ustar
naznanja, da je z današnjim dnem preselil svojo lekarno pri »Pri sv. Petru« v palačo tvrdike Bat'ja v Šelenburgovi ulici št. 7 nasproti glavni pošti

Narodna
tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CENI NAROČJE